

Jaarverslag 2007

De VBOK, dé organisatie waar moeder, vader en ongeboren kind gelijkwaardig betrokken worden in voorlichting en hulpverlening bij onbedoelde en/of ongewenste zwangerschap en na zwangerschapsverlies

Profielschets

Doelstelling

De statutaire doelstelling van de Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind luidt als volgt (artikelen 4 en 5 van de statuten):

'De vereniging stelt zich ten doel te bevorderen, dat de nog niet geboren mens wordt beschermd vanaf de conceptie.'

De vereniging tracht dit doel te bereiken door:

- *het bieden van hulp aan hen die door een zwangerschap in de problemen zijn geraakt;*
- *het geven van voorlichting over het ontstaan, de groei, de ontwikkeling en de beschermwaardigheid van de mens, vanaf de conceptie;*
- *het uitdragen van de overtuiging, dat er vanaf de conceptie sprake is van een mens-in-ontwikkeling die beschermwaardig is.'*

De Stichting VBOK-huis Gouda heeft als doel het beheren en instandhouden van één of meer opvanghuizen in de gemeente Gouda.

De Stichting VBOK-huizen heeft als doel het initiëren van één of meer opvanghuizen ten behoeve van de hulpverlening van de VBOK.

Missie

De VBOK is dé organisatie waar moeder, vader en ongeboren kind gelijkwaardig betrokken worden in voorlichting en hulpverlening bij onbedoelde en/of ongewenste zwangerschap en na zwangerschapsverlies.

Identiteit

De identiteit van de VBOK vormt de drijfveer achter de realisatie van haar missie. De VBOK kan zich 'dé organisatie' noemen omdat haar uitgangspunt uniek is.

Als bij geen andere organisatie, speelt de gelijkwaardige benadering van vader, moeder én kind een rol binnen de VBOK.

In haar voorlichting en hulpverlening streeft de VBOK naar gelijkwaardigheid door uit te gaan van vijf kernwaarden. Deze waarden omschrijven tevens de persoonlijkheid van de VBOK als organisatie.

Kernwaarden

De VBOK-kernwaarden:

- *begripvol*: op basis van de dialoog die we willen voeren en de niet-veroordelende houding die we daarbij aannemen;
- *betrouwbaar*: op basis van de beroepscode waarnaar we werken;
- *deskundig*: op basis van de kennis en ervaring die we in huis hebben;
- *solide*: op basis van het 36-jarig bestaan en een breed draagvlak van 1.200 vrijwilligers en ca. 100.000 leden;
- *toegankelijk*: op basis van het algemeen karakter, de 24-uurs bereikbaarheid en de landelijke aanwezigheid in de vorm van hulpverlening en vrijwilligers.

Organisatieomvang

De VBOK telt per 31 december 2007 92.530 leden, 53 beroepskrachten (inclusief het VBOK-huis Gouda en verdeeld over 35,5 fte) en 1200 vrijwilligers, waarvan ongeveer de helft op flexibele basis voor de VBOK actief is. Het netwerk van de VBOK is verspreid over het hele land, met een Landelijk Dienstencentrum in Amersfoort, hulpverlening in Amsterdam, Dordrecht, Eindhoven, Goes, 's-Gravenhage, Groningen, Maastricht, Rotterdam en Zwolle en teams van vrijwilligers in 90 gemeenten. Stichting VBOK-huizen en Stichting VBOK-huis Gouda zijn respectievelijk gevestigd in Amersfoort en Gouda.

Inhoud

Hulpverlening

7

Voorlichting

16

Communicatie

19

Vrijwilligers

22

Profielschets	2
Voorwoord	4
Organigram per 31 december 2007	5
Samenvatting	6
Hulpverlening	7
VBOK-huis Gouda	12
Voorlichting	16
Communicatie	19
Vrijwilligerszaken	22
Administratie	24
Algemene zaken en P&O	24
Sociaal verslag	25
Ondernemingsraad	27
Bestuursverslag	28
Samenvatting verantwoordingsverklaring	31
Financieel verslag (bijlage)	32
Jaarrekening	34
Accountantsverklaring	39
Contactgegevens	40

Colofon

Redactie

Georgette Lageman
Geert-Jan Noorman
Mea Willemsen

Vormgeving, productiebegeleiding en drukwerk

UnitedGrapics, Zoetermeer

Fotografie

Tamar van Veelen, Amersfoort
EO, Hilversum
Bert van Ekeren, Waddinxveen
Nationale beeldbank/Angela Bekkers
VBOK, Amersfoort e.a.

Voorwoord

Heel graag bieden wij u het jaarverslag van de Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind (VBOK), de Stichting VBOK-huizen en de Stichting VBOK-huis Gouda over het jaar 2007 aan.

2007 was voor de VBOK een jaar van verwachting en verandering. Verwachting omdat er een nieuw kabinet is dat werk zegt te willen maken van het terugdringen van het aantal abortussen in Nederland. Dat heeft ons mogelijkheden gegeven om onze stem te laten horen, in de politiek en in de media. Meer dan ooit waren we aanwezig in het debat. En bij verandering denk ik natuurlijk met name aan het vertrek van Annetje Takke als algemeen directeur. Zo'n vertrek maakt wat los in een organisatie, dat wordt gevoeld. Maar de resultaten zoals we die in dit jaarverslag presenteren zetten een uitroep teken achter de kwaliteit van haar werk. Ze laat een energieke en professionele organisatie achter.

De VBOK heeft een unieke missie, het promoten van de beschermwaardigheid van het ongeboren leven en omdat deze missie zo uniek en waardevol is, durven we ook ambitieus te zijn en plannen te maken.

Als organisatie willen we doorgroeien in professionaliteit, in aantallen leden en in bekendheid. Een of meerdere nieuwe opvanghuizen zijn nodig en, met steun van onze achterban, ook te realiseren. Wij geloven dat er alternatieven zijn voor abortus en die willen we voor het voetlicht brengen door hulpverlening en voorlichting.

Hartelijk dank voor uw belangstelling voor ons werk en voor uw bijdrage eraan, in welke vorm dan ook.

Ad de Boer
voorzitter

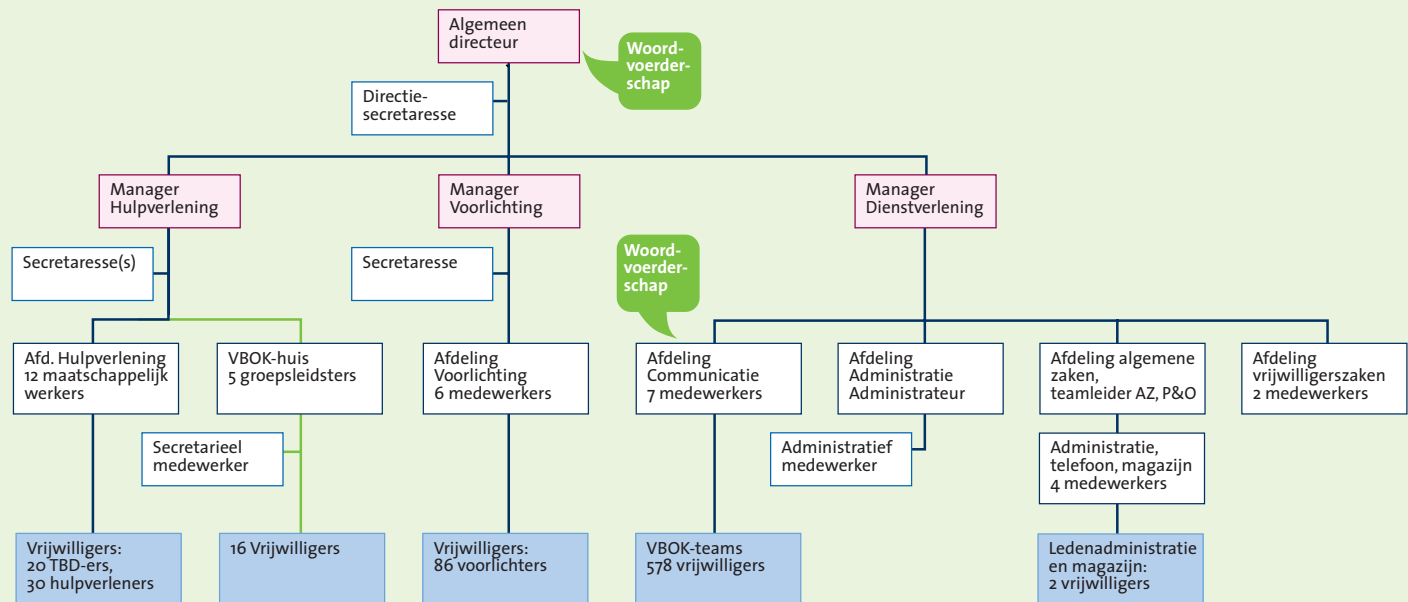
Organigram per 31 december 2007

Dit organigram is een schematische weergave van de wijze waarop de VBOK is georganiseerd. Met de rose vlakjes zijn de managementfuncties weergegeven, samen met de algemeen directeur vormen zij het managementteam van de organisatie.

De producten Voorlichting en Hulpverlening zijn samengebracht in de twee afdelingen die ernaar genoemd zijn. Sinds 2007 is er sprake van een manager Hulpverlening die manager is van de afdeling (ambulante) Hulpverlening en tevens van het VBOK-huis Gouda. Het derde product Maatschappijbeïnvloeding betreft

met name de afdeling Communicatie, die onderdeel is van de afdeling Dienstverlening. Alle afdelingen die onderdeel zijn van de afdeling Dienstverlening hebben een ondersteunende en/of faciliterende karakter. Voor de afdeling Communicatie is dit ten dele zo, maar toch in voldoende mate om de plaats ervan binnen de afdeling Dienstverlening te rechtvaardigen.

De inrichting van de organisatie is aldus afgestemd op het realiseren van de doelen zoals geformuleerd in het Strategisch Beleidsplan. In de praktijk wordt deze structuur ervaren als efficiënt en effectief.

Samenvatting

Hulpverlening

De afdeling Hulpverlening zag een toename van het aantal lange contacten en een afname van het aantal korte contacten. Er is sprake van een stijging van het aantal hulpvragers in de leeftijd van 0 tot 25 jaar. Er is een stijgende lijn in het aantal cliënten met een Surinaamse, Antilliaanse en Marokkaanse afkomst. Samenvattend betekent dit dat er sprake is van succes waar het gaat om het bereiken van de risicogroep voor abortus en ongewenste zwangerschap. In het najaar van 2007 is een tweede hulp-post in Den Haag betrokken, waarmee het aantal hulpposten op in totaal tien komt. Werkdruk binnen de afdeling wordt ondermeer veroorzaakt door de toenemende complexiteit van de hulpvragen. Ongeplande zwangerschap gaat steeds vaker samen met aanvullende problemen zoals schulden, seksueel geweld etc. Hulpverleners moeten daarom voortdurend een breed scala aan ontwikkelingen volgen en zich nieuwe methodieken eigen maken en paraat hebben. De toenemende mate waarin er sprake is van multiproblemsituaties vraagt om continue bezinning op de vraag wie het best in staat is de hulp te verlenen. Praktisch betekent dit het zoeken naar en investeren in samenwerkingsverbanden.

VBOK-huis Gouda

Het aantal twintigers in het VBOK-huis Gouda is toegenomen t.o.v. voorgaande jaren, en daarmee ook de gemiddelde leeftijd van de bewoners. Evenals bij de ambulante hulpverlening is hier in toenemende mate sprake van multiproblemsituaties. Er blijft een toenemende vraag naar opvang. Het aantal bewoners met de Nederlandse nationaliteit is aanzienlijk hoger ten opzichte van voorgaande jaren. Ruim 65% van de bewoners is afkomstig uit de provincie Zuid-Holland. Onveranderd komen de meeste bewoners via de ambulante hulpverlening van de VBOK in het opvanghuis terecht. Door een uitbreiding en intensivering van de samenwerkingsverbanden werd in 2007 een groeiend aantal vrouwen via MEE (voorheen SPD) naar de VBOK doorverwezen. Het VBOK-huis Gouda heeft zich in 2007 mogen verheugen in grote belangstelling van de zijde van media en politiek.

Voorlichting

De afdeling heeft o.a. te maken gehad met twee gevallen van langdurig verzuim door de consulentenscholen. Dit heeft geleid tot grote aanpassingen in het logistiek proces rond de pepermuntverkoop op scholen. Met inzet van de hele afdeling werd een bruto omzet gerealiseerd die vergelijkbaar is met die in 2006. Goede en nieuwe contacten werden gelegd op de Nationale Onderwijs Tentoonstelling. Door het Landelijk Contact Jeugdverenigingen (LCJ) werd in 2006 en 2007 actie gevoerd ten behoeve van een nieuwe voorlichtingsfilm. Deze film werd in 2007, met grote dank aan de LCJ, nagenoeg afgerond. In totaal werden 12.012 leerlingen in de bovenbouw en 2.743 leerlingen in de onderbouw bereikt.

Maatschappijbeïnvloeding

De VBOK had in 2007 volop de belangstelling van de media en de politiek. Rondom de totstandkoming van het regeerakkoord heeft de VBOK ook actief getracht het politieke proces te beïnvloeden door het onderhouden van contact en het verzorgen van inhoudelijke mailings. De VBOK was ook vaak in beeld via de TV, in totaal negen keer met gemiddeld 350.000 kijkers. Er is sprake van een toename van het aantal binnengekomen hulpvragen n.a.v. de postercampagnes. Het websitebezoek is opnieuw gestegen, tot 130.000 bezoekers. Verder werden bijdragen verzorgd aan diverse periodieken gericht op medische doelgroepen, was de VBOK present op beurzen & evenementen en werd de VBOK in het land vertegenwoordigd door ongeveer negentig VBOK-teams.

Hulpverlening

Reguliere taken

De hulpverlening van de VBOK wordt uitgevoerd door geregistreerde maatschappelijk werkers die werken conform de beroepscode voor het maatschappelijk werk. Binnen de VBOK is veel expertise op het vakgebied en zijn methodieken ontwikkeld om op professionele wijze cliënten te kunnen begeleiden. De ambulante hulpverlening richt zich op vier facetten:

- Het vormgeven aan een vraagbaakfunctie: voor advies en/of wegwijzerfunctie in de sociale dienstverlening;
- Het voeren van keuzegesprekken. Deze methodiek omvat één of meerdere contactmomenten waarbinnen de onbedoeld zwangere cliënt met de hulp van de hulpverlener tot een keuze komt om de zwangerschap wel of niet uit te dragen. Door oog te hebben voor alle partijen komt de cliënt tot haar eigen weloverwogen keuze;
- Psychosociale hulp. De VBOK begeleidt vrouwen bij ongeplande zwangerschap, in geval van zwangerschapsverlies, bij de verwerking van een doodgeboorte en vrouwen die vastlopen in de verwerking van een abortus. Begeleiding vindt in de regel individueel en op maat plaats, omdat iedere hulpvraag anders is. Soms is sprake van groepshulpverlening, bijvoorbeeld postabortus gespreksgroepen;
- Doorverwijzing. Mocht de gehele hulpvraag, of een deel ervan, buiten het werkerrein van de VBOK liggen, dan draagt de VBOK zorg voor een juiste doorverwijzing naar een andere hulpverleningsinstantie die ketenpartner is van de VBOK.

De hulpverleners van de VBOK proberen alle betrokken partijen bij de hulpverlening te betrekken, bijvoorbeeld de verwekker van het kind of de partner van de cliënt.

Analyse, trends en ontwikkelingen

De meeste cliënten komen net als voorgaande jaren uit Zuid-Holland (123), Utrecht (54) en Noord-Holland (49). Noord en Zuid-Holland zijn volgens de Jaarrapportage van de Wet afbreking zwangerschap van de Inspectie voor de Gezondheidszorg tevens de provincies waar de meeste abortussen plaatsvinden. Een verklaring ligt in het feit dat in deze provincies niet alleen de meeste mensen wonen, maar ook een groot deel van de risicogroepen. Opvallend is ook de stijging van het aantal hulpvragen in de leeftijdscategorie 0–25 jaar.

Er is een toename van het aantal hulpvragen uit de provincies Flevoland (+2,1%) en Overijssel (+2,1%) en een afname uit de provincies Drenthe (-4,7%) en Gelderland (-2,6%) ten opzichte van 2006.

De meeste cliënten hebben de Nederlandse nationaliteit. Toch is er een stijgende lijn in het aantal cliënten van Surinaamse, Antilliaanse en Marokkaanse afkomst. De toename van het aantal ongewenste zwangerschappen onder deze risicogroepen is ook terug te zien in landelijke cijfers.

Doelstellingen 2007

De doelstellingen van de afdeling waren voor 2007 de volgende:

- het beschrijven van de hulpverlening-gespreksmethodiek, begeleidingsprocessen en kaders van de hulpverlening in de vorm van een handboek met protocollen, welke dient tot een efficiëntere werkwijze en een sterkere profilering ten opzichte van andere organisaties;
- het effectiever inzetten van hulpposten door het land als locatie voor hulpverlening;
- het integreren van vrijwilligers binnen de afdeling door specifieke werving en een toename van coaching;
- het vaststellen en/of initiëren van projecten gericht op allochtonen en tienervaders en projecten gericht op begeleid wonen en het openen van een tweede opvanghuis;
- het uitbreiden en versterken van samenwerkingsverbanden met het VBOK-huis Gouda en andere instellingen binnen de hulpverlening;
- het opstellen van een opleidingsplan en een verzuimprotocol met als doel een constructieve werkomgeving te creëren binnen de afdeling.

Realisatie doelstellingen 2007

Met het oog op de toenemende e-mailhulpverlening is er in 2007 een e-mailprotocol opgesteld. In dit protocol wordt ondermeer beschreven volgens welke methodiek er wordt gehandeld en de logistieke wijze waarop vragen worden afgehandeld.

In het najaar van 2007 is een tweede hulppost in Den Haag betrokken, waardoor het totaal aantal hulpposten waarover de afdeling Hulpverlening de beschikking had op tien kwam. Bij zes van de tien hulpposten wordt een wekelijks spreekuur gehouden. In Deventer werden twee potentiële spreekuuradressen onderzocht.

Coaching van vrijwilligers vond plaats tijdens vier cursussen, twee terugkomdagen voor de vrijwilligers van de Telefonische Bereikbaarheidsdienst en vier regiobijeenkomsten, waaraan in totaal bijna honderd vrijwilligers hebben deelgenomen.

Feiten en cijfers Hulpverlening

Aantal hulpvragen

Soort hulpvraag	2007	2006	2005
Korte contacten	1.906	2.057	2.022
Lange contacten	572	522	510
Totaal	2.478	2.579	2.532

Deze tabel betreft hulpvragen die in 2007 nieuw binnenkwamen opgeteld bij hulpvragen die meekwamen uit 2006.

De hulpverlening maakt onderscheid tussen korte contacten en lange contacten. Korte contacten zijn hulpvragen die binnen circa 1 uur afgehandeld worden, meestal telefonisch of via e-mail. Lange contacten zijn hulpvragen die langer dan 1 uur duren en meestal in persoonlijk contact tussen cliënt en maatschappelijk werker worden behandeld.

In 2007 kwamen in totaal 377 nieuwe hulpvragen (lange contacten) binnen. In 2006 waren dat er 335, in 2005 328.

Profiel lange contacten 2007

Overzicht behandelde problemen rondom de (ongewenste) zwangerschap

Problemen	2007	%
Materiële problemen	85	23
Medisch gerelateerd	21	6
Psychische problemen	171	45
Relationele problemen	100	26
Totaal	377	100

Aanmeldingen per provincie

Provincie	2007	%	2006	2005
Drenthe	5	1,3%	2	8
Flevoland	16	4,2%	7	11
Friesland	6	1,6%	4	10
Gelderland	48	12,7%	34	37
Groningen	8	2,1%	8	9
Limburg	6	1,6%	10	10
Noord-Brabant	13	3,5%	20	23
Noord-Holland	49	13,0%	46	26
Overijssel	26	6,9%	16	20
Utrecht	54	14,3%	52	52
Zeeland	4	1,1%	8	3
Zuid-Holland	123	32,6%	108	101
Onbekend	19	5,0%	20	18
Totaal	377	100%	335	328

Voor de verschillende projecten is veel belangrijk voorbereidend werk verricht. Met het oog op het bereiken van allochtone doelgroepen is contact gelegd met een moskee in Amsterdam en met House of Hope te Rotterdam. Daarnaast is de interne deskundigheid vergroot door een cursus transculturele behandelaspecten. Met het oog op het bereiken van tienervaders is een cursus hulpverlening aan (tiener)vaders gevolgd. Met diverse gemeenten en zorginstellingen is contact gezocht en onderhouden om te zien welke mogelijkheden er zijn om het project begeleid wonen en/of een tweede VBOK-huis te realiseren.

Gedurende het jaar bleek de opleidingsbehoefte binnen de afdeling Hulpverlening met name op het vlak van teambuilding en administratie te liggen. Het gehele team Hulpverlening nam daarom deel aan trainingen omtrent: mediation, transactionele analyse, het registratiesysteem Regas en prenatale screening. Daarnaast werd een gastcollege over contextuele hulpverlening bijgewoond. In 2008 zullen opleidingen volgens een vooropgesteld plan

worden gevolgd. Ter ziektepreventie werd er geïnvesteerd in teamopbouwende activiteiten, werkbegeleiding en was er meer aandacht voor probleemsigalering en functionele werkplekken.

Beïnvloedende factoren

In de praktijk blijkt de werkdruk toe te nemen doordat hulpvragen inhoudelijk steeds complexer worden. Ongeplande zwangerschap gaat vandaag de dag vaker samen met gevallen van schuldhulpverlening, eerwraak, seksueel geweld, etcetera. Hulpverleners moeten daarom voortdurend op de hoogte zijn van ontwikkelingen en zich nieuwe methodieken eigen maken.

De toename van multiproblemsituaties vraagt beleidsmatig om een continue bezinning op de vraag door wie en op welke wijze de cliënt het best geholpen wordt. Het investeren in samenwerkingsverbanden met andere hulpinstellingen en beroepsgroepen is daarmee eveneens een kernactiviteit geworden.

Herkomst van hulpvragers in %

Land van herkomst	2007	2006	2005
Nederland	69,2	72,8	71,0
Overig Europa	3,4	3,6	3,4
Nederlandse Antillen	2,7	1,0	2,1
Overig Noord-Amerika	0,3	1,0	2,5
Suriname	7,9	3,8	2,1
Overig Zuid-Amerika	2,8	3,9	1,2
Turkije	1,9	1,2	0,6
Overig Azië	2,1	1,8	7,0
Marokko	2,7	1,2	3,0
Overig Afrika	3,4	5,3	4,6
Onbekend	3,6	4,8	3,7

Leeftijden van cliënten in %

Leeftijd	2007	2006	2005
0-19 jaar	20,6	12,5	10,4
20-25 jaar	37,0	32,2	30,4
26-29 jaar	9,4	6,8	6,6
30-39 jaar	19,7	16,4	14,7
40-49 jaar	7,4	5,4	5,6
50-59 jaar	2,4	2,0	1,9
60 jaar en ouder	3,5	0,0	0,0
Onbekend	0,0	24,7	30,4

Leefsituatie van cliënten in %

Leefsituatie	2007	2006	2005
(Echt)paar zonder kind	4,4	9,6	6,1
(Echt)paar met kinderen	10,7	12,9	12,2
Eénouderhuishouden	5,7	10,7	14,6
Eénpersoonshuishouden	11,2	32,5	19,0
Minderjarig kind bij ouders	3,0	9,1	10,4
Overig meerpersoonshuishouden	2,3	9,4	11,6
Residentieel huishouden	3,8	2,2	5,8
Volwassen kind bij ouders	3,7	17,9	14,0
Onbekend	30,9	5,2	5,2
Niet van toepassing	24,3	1,1	0,6

Omdat er voor een andere indeling is gekozen binnen het registratiesysteem, kunnen de cijfers niet vergeleken worden met de voorgaande jaren.

In 2007 is er binnen het team Hulpverlening een wisseling van maatschappelijk werkers geweest. Door het vertrek van ervaren medewerkers en de tijd die moest worden besteed aan het inwerken van nieuwe collega's konden bepaalde projecten niet of slechts beperkt worden opgepakt. De samenvoeging van de twee managersfuncties voor de afdeling Hulpverlening en het VBOK-huis Gouda heeft een positieve uitwerking gehad op de samenwerking tussen de hulpverleners en op een effectieve werkwijze.

Feiten en cijfers Hulpverlening

Profiel korte contacten 2007

Overzicht van de hoofdproblematiek

<i>Problemen</i>	<i>2007</i>	<i>%</i>
Hulp bij ongewenste/ongeplande zwangerschap	1.247	65
Rouw na miskraam of vroeggeboorte	27	2
Hulp bij verwerking van een abortus	62	3
Overig/onbekend	570	30
Totaal	1.906	100

Leeftijden cliënten

<i>Leeftijdscategorie</i>	<i>2007</i>	<i>%</i>
0-19 jaar	292	15
20-29 jaar	414	22
30-39 jaar	192	10
40-49 jaar	77	4
50-59 jaar	15	1
60 jaar en ouder	26	1
Onbekend	140	7
Niet van toepassing	750	38
Totaal	1.906	100

Omdat er voor een andere indeling is gekozen binnen het registratiesysteem, kunnen de cijfers niet vergeleken worden met de voorgaande jaren.

Overige werkzaamheden

In 2007 was er zeer veel contact met externe partijen. Met de Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdzorg, Algemeen Maatschappelijk Werk, de Thuiszorg, huisartsen en opvanginstellingen, zoals Timon/Talita en Ruchama werd intensief samengewerkt. Naar andere instanties, zoals de Fiom, vrouwenopvanghuizen, gemeentelijke sociale diensten, huisvestingbureaus, gynaecologen, pastoraat, advocatuur en vluchtelingenwerk werd met name doorverwezen. Met het oog op expertise-uitwisseling vond overleg plaats met het Tienermoederoverleg, de lokale adviescommissie GGZ en de Commissie Welzijn. De samenwerking tussen de ambulante en residentiële VBOK-hulpverlening kreeg vorm in een gezamenlijk project 'Hechting tussen moeder en kind' en negen hulpverleningsgevallen waarbij de ambulante Hulpverlening de doorverwijzende partij was naar het VBOK-huis Gouda. Daarnaast is de samenwerking geëffectueerd door duidelijke werkafspraken en vaste overlegvormen.

De maatschappelijk werkers participeerden dit jaar in een diversiteit aan externe initiatieven, zoals de Regionale adviescommissie Sense, het Voorzorgoverleg te Amsterdam en het TNS NIPO-onderzoek naar werkomstandigheden in welzijnswerk en jeugdzorg. Dit jaar vonden er meerdere expertise-uitwisselingen plaats omtrent het onderwerp 'tienermoeders', waaronder het Jonge Moeder Netwerk te Den Haag, het Tienermoederoverleg, overleg met Stichting Steady en het project 'Rotterdamse meiden, Rotterdamse uitdagingen' te Rotterdam en het Tieneroudernetwerkoverleg te Utrecht. Tevens bezochten de maatschappelijk werkers drie gastgezinnen, de opening van twee opvanghuizen en het symposium 'Arts en Abortus'. Intern waren maatschappelijk werkers betrokken bij het Kenniscentrum, de werkgroep prenatale screening, de begeleiding van een stagiaire en een platformvergadering over tienermoeders voor vrijwilligers.

VBOK-huis Gouda

Reguliere taken

Het VBOK-huis in Gouda is gericht op het geven van begeleiding en ondersteuning aan jonge (aanstaande) moeders met het oog op het (voor zover mogelijk) zelfstandig wonen met hun kind. De doelgroep is tussen de 15 en 25 jaar oud en doet veelal door relationele problemen of geweld een beroep op de opvangmogelijkheden van het VBOK-huis Gouda. Het betreft een groep jonge, kwetsbare mensen met een combinatie van elkaar versterkende en doorgaans psychosociale problemen.

Het VBOK-huis Gouda biedt meer dan bed, bad en brood. Begeleiding vindt individueel en groepsgericht plaats. Vaste onderdelen van de begeleiding zijn:

- voorbereiding op het moederschap;
- begeleiding naar emotionele en financiële zelfstandigheid;
- stimuleren tot het verbeteren van de algemene ontwikkeling;
- stimuleren tot het opbouwen en instandhouden van een sociaal netwerk;
- training richting begeleid of zelfstandig wonen, daarbij zorg dragend voor het kind;
- dagstructureringsprogramma voor de bewoners;
- modulair aanbod van lessen en cursussen, gebaseerd op een individueel begeleidingsplan. Er worden allerlei lessen gegeven die gericht zijn op de zelfstandige terugkeer in de maatschappij.

Analyse, trends en ontwikkelingen

Onder de bewoners waren er dit jaar een hoger aantal twintigers in het VBOK-huis. De gemiddelde leeftijd nam na een daling vorig jaar tot 18,8 weer toe tot 19,9 jaar. Enerzijds is dit te verklaren door het ontbreken van aangemerkte jeugdzorgplekken, zodat ook plaatsen voor jongeren onder de 18 jaar in het VBOK-huis Gouda gefinancierd zijn. Anderzijds is er een groeiende multi-problematiek te signaleren onder adolescenten. Naast de ongeplande zwangerschap hebben de jonge vrouwen die zich aanmelden vaak te maken met een achtergrond van schulden, verslaving en gebrekkige of ontbrekende relaties. Voor hen betekent het verblijf in het VBOK-huis Gouda, met aandacht voor het moederschap én de aanpak van problemen, dan ook vaak een keerpunt in hun leven.

43 vrouwen meldden zich bij het VBOK-huis Gouda aan. De toenemende vraag en het beperkte aantal opvangplaatsen onderschrijft de dringende behoefte naar meer opvanghuizen. Van alle aanmeldingen kon 58% niet in het VBOK-huis Gouda terecht. Het aantal Nederlandse bewoners (totaal 13) is verhoudingsgewijs aanzienlijk hoger dan voorgaande jaren.

Van de bewoners kwam 66,7% uit de provincie Zuid-Holland, 16,6% uit Utrecht, 11,1% uit Noord-Holland en 5,6% uit Gelderland. De meeste bewoners komen via de ambulante hulpverlening van de VBOK bij het VBOK-huis Gouda terecht. Door een uitbreiding en intensivering van

samenwerkingsverbanden werd dit jaar een groeiend aantal vrouwen via MEE (voorheen SPD) naar de VBOK doorverwezen. Deze ontwikkeling komt overeen met het toenemende aantal jonge (aanstaande) moeders met een lichte geestelijke handicap dat zich voor opvang aanmeldt.

Doelstellingen 2007

De doelstellingen van de afdeling waren voor 2007 de volgende:

- het beschrijven van de inhoud, de grenzen en de doelgroepen van de hulpverlening en het optimaal benutten van de personeelsbezetting;
- het certificeren van de hulpverlening in het VBOK-huis Gouda;
- het uitwerken van verschillende vernieuwende aspecten binnen de hulpverlening;
- het onderzoeken van mogelijkheden om het voortbestaan van het VBOK-huis in Gouda te garanderen;
- het onderzoeken van mogelijkheden om in andere regio's een VBOK-huis te openen;
- het intensiveren en uitbreiden van ketensamenwerking;
- het professionaliseren van het vrijwilligersbeleid, met daarbij aandacht voor scholing, functie-eisen en taakomschrijving.

Realisatie doelstellingen 2007

Methodiek

Het hulpaanbod is beschreven in een eigen ontwikkelde methodiek speciaal voor tienermoeders. De methodiek bestaat uit drie onderdelen: lesmodules, dagstructurering en groepswork en individueel mentoraat aan de hand van een behandelplan. In de lesmodules leren de bewoners allerlei vaardigheden, die hen helpen terug te keren in de maatschappij. Er is aandacht voor budgetteren, sociale vaardigheden, computerles, moeder-kind zorg, gezonde voeding en creativiteit. In het individuele mentoraat wordt gewerkt aan de hand van de leerdoelen uit het persoonlijk begeleidingsplan wat samen met de bewoonster bij aankomst in het VBOK-huis Gouda wordt opgesteld. In het groepswork wordt aandacht besteed aan sociale vaardigheden, conflict-hantering, vergaderen, kook- en woonvaardigheden. Daarnaast ervaren de bewoners steun van hun medebewoners. De optimalisering van de personeelsbezetting is bereikt

door duidelijke taakomschrijvingen en het inzetten van medewerkers naar de competenties die zij bezitten. Door meer uit te gaan van aanwezige kwaliteiten zijn sommige medewerkers andere taken binnen het team gaan verrichten.

De lesmodule budgetteren is opgenomen in het vaste lesprogramma en wordt regelmatig in het VBOK-huis Gouda gegeven. Tevens is er specifiek aandacht voor het onderwerp in de individuele begeleidingsplannen.

Ook kan een externe budgetteer consultant van Stichting Kwadraad worden ingeschakeld.

De vaders worden momenteel al bij zoveel mogelijk aspecten van de hulpverlening en begeleiding betrokken zoals de intake- en/of hulpverleningsgesprekken, de bevalling en de kraamtijd. Voor het nader uitwerken van de rol van de vader is door de druk van het regulier werk nog geen tijd geweest. Met de moeder-kind hechtingstraining leren jonge (aanstaande) moeders een goede hechting met hun kindje aan te gaan, de fasen van ontwikkeling te herkennen en zelfstandig verantwoordelijk te zijn voor de verzorging van hun baby. Voor de training is reeds een plan van aanpak opgesteld en een proefopname gemaakt. Nadat de metho-diek werd besproken in het team is de verantwoordelijke medewerker van het project echter door ziekte uitgevallen, waardoor het project stil is komen te liggen.

Certificering

Als onderaannemer van thuiszorginstelling Agathos heeft het VBOK-huis Gouda de eerste drie stappen van het HKZ-certificering, betreffende de primaire processen, beschreven. De meerwaarde van het beschrijven van de overige zes stappen met betrekking tot organisatorisch brede processen wordt afgewogen. Bij fasering is het van belang dat de bewoonsters hulp krijgen die past bij de fase waarin zij zich bevinden. Zo staat voor de bevalling de hulpverlening met name in het teken van het aanstaande moederschap. Voorafgaande aan het vertrek staat bijvoorbeeld het regelen van huisvesting, werk en opvang centraal in de begeleiding. In 2007 is de fasering beschreven.

Ketensamenwerking

Er wordt veel aandacht besteed aan de ketensamenwerking met allerlei instanties in het belang van de cliënt. Het VBOK-huis Gouda is voor verwijzende instanties inmiddels een betrouwbare samenwerkingspartner, daardoor is een zorg-

vuldige overdracht voor cliënten vaak mogelijk. Voor specifieke problematieken wordt externe hulp ingekocht, zo is er bijvoorbeeld contact met Stichting Kwadraad voor schuldhulpverlening. Mede in het kader van expertise-uitwisseling werd contact onderhouden met onder meer de volgende instellingen: Algemeen Meldpunt Kindermishandeling, Gouds Diaconaal Centrum, Eleos, GGD, GGZ, Jeugdzorg, Leger des Heils, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg, STEK, Timon, het VOC en de Werkgroep Maatschappelijke Opvang. In 2007 was er veel aandacht voor netwerken in het kader van tienermoederschap. Zo werd vijfmaal deelgenomen aan het tienermoederschap-project in Gouda, tweemaal aan het provinciaal tienermoederoverleg te Rotterdam en werd de presentatie omtrent tienermoeders van de Fiom bezocht. Mede door een supportproject tienermoeders konden de bewoners genieten van een totaal verzorgde dag uit.

Vrijwilligerswerk

Het vrijwilligerswerk binnen het VBOK-huis Gouda valt sinds 2007 onder de verantwoordelijkheid van de team-leider. Zij heeft het beleid verder uitgedacht. Alle vrijwilligers in het VBOK-huis Gouda volgen nu de hulpverleningscursus en ontvangen tevens elke zes weken een op maat gemaakte training.

Beïnvloedende factoren

Ondanks de grote werkdruk en de wisseling en ziekte van medewerkers heeft het team in het VBOK-huis Gouda naast de reguliere hulpverlening veel extra doelstellingen kunnen realiseren. Deels door een eigen doorzettingsvermogen en inzet, maar niet op de laatste plaats door hartverwarmende acties van mensen door het hele land. Het tienjarig bestaan van het VBOK-huis Gouda was voor veel betrokkenen een stimulans om iets te organiseren. Zo bestemde de Christelijk Gereformeerde Kerk in Sliedrecht haar jaarlijkse opbrengst van de rommelmarkt voor het VBOK-huis Gouda. Een groep jongeren uit de kerk kon door het geldbedrag een week lang in het VBOK-huis Gouda klussen. Het resultaat is prachtig. Daarnaast waren er ondernemers die een compleet servies, bloemen en cadeaubonnen of kerstpakketten aanboden.

Ondanks de hoge werkdruk en de financiële tegenvallers vormden de aandacht in de pers, de politici en het publiek een erkenning voor het werk.

Overige werkzaamheden

De medewerkers van het VBOK-huis Gouda volgden in 2007 de Regas basis- en applicatiecursus en de herhalingscursus Bedrijfs hulpverlening. Tevens werden meerdere thema-

Feiten en cijfers VBOK-huis Gouda

Samenstelling van de bewonersgroep naar leeftijd

Leeftijd	2007	2006	2005
15 jaar	-	-	1
16 jaar	1	1	-
17 jaar	1	1	1
18 jaar	1	7	4
19 jaar	5	6	2
20 jaar	5	3	1
21 jaar	-	1	2
>21 jaar	5	1	4
Totaal	18	20	15
Gemiddelde leeftijd	19,9	18,8	20,0

Bewonersgroep naar achtergrond

Achtergrond	2007	2006	2005
Afghanistan	-	-	1
Angola	1	1	-
Brazilië	-	-	2
Colombia	-	1	-
Dominicaanse Republiek	1	-	1
Kaapverdië	1	-	-
Kosovo	-	-	1
Marokko	-	2	1
Nederland	13	8	8
Nederlandse Antillen/Suriname	-	4	1
Pakistan	1	-	-
Siërra Leone	-	1	-
Somalië	-	2	-
Turkije	1	-	-
Zweden	-	1	-
Totaal	18	20	15

middagen gevolgd, ondermeer omtrent seksualiteit en het gebruik van voorbehoedmiddelen, de rol van tiener-vaders, huiselijk geweld, risicoscreening en opvoedings-ondersteuning en coaching van multiprobleemgezinnen. Daarnaast werden er drie stagiaires van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening en Maatschappelijk Werk en Dienstverlening begeleid.

Profilering en continuïteit

In 2007 zijn naast alle activiteiten voor het waarborgen van het bestaan van het VBOK-huis Gouda diverse gesprekken gevoerd met gemeenten met het oog op het eventueel openen van een tweede VBOK-huis. Ondanks aanhoudend dringende verzoeken, zowel van het VBOK-huis Gouda zelf als van andere organisaties heeft de gemeente Gouda in 2007 opnieuw het subsidieverzoek afgewezen. Op het subsidieverzoek dat is ingediend bij het Ministerie van VWS, wordt begin 2008 antwoord verwacht. Om aandacht te vestigen op de financiële nood situatie van het VBOK-huis Gouda werden diverse politici voor een werkbezoek onthaald. De Tweede Kamerfracties van de SGP en de ChristenUnie, de wethouder en beleidsmedewerker van de gemeente Gouda en minister Rouvoet van Jeugd en Gezin gaven aan zeer onder de indruk te zijn van de werkwijze van het VBOK-huis Gouda.

Medewerkers van het VBOK-huis Gouda participeerden daarnaast in diverse media zoals in het radioprogramma De Ochtenden en de documentaire 'Kiezen en knokken voor je kind'. Ook werden meerdere interviews voor regionale en landelijke kranten afgenomen. Het VBOK-huis Gouda nam samen met vijf andere organisaties deel aan een onderzoek naar de vrouwen-opvang en tienermoederhulpverlening. Hieruit volgden verschillende afspraken met het Vrouwenopvangcentrum (VOC), Mara en Agathos, waardoor de AWBZ-financiering gestroomlijnd werd.

Vriendenclub van het VBOK-huis Gouda

Begin 2007 werd de Vriendenclub van het VBOK-huis Gouda opgericht door een groep betrokken ondernemers. De Vriendenclub is een onafhankelijke vereniging die met medeweten van het VBOK-huis Gouda is opgericht, maar die onafhankelijk ervan opereert. De Vriendenclub bestaat uit mensen die ongeboren kinderen en hun ouders willen helpen, maar niet de tijd hebben om zich vrijwillig voor de opvang in te zetten. Zij dragen bij door substantiële financiële ondersteuning te verzorgen. Op deze manier stellen zij het management en de medewerkers van het VBOK-huis Gouda in staat om hun tijd te besteden aan hun kerntaak, zonder afgeleid te worden door financiële zorgen.

Bewonersgroep naar plaatsende instantie

Plaatsende instantie	2007	2006	2005
AMW	1	4	1
Fiom	1	2	2
Jeugdzorg	3	4	2
Leger des Heils	-	1	-
MEE	3	-	-
VBOK	9	9	9
Overig	1	-	1
Totaal	18	20	15

Overzicht plaatsingen VBOK-huis

	2007	2006	2005
Aantal intake gesprekken	34	19	23
Aantal mee naar volgend jaar	9	8	7
Aantal ontvangen aanmeldingen	43	38	39
Aantal plaatsingen	18	20	15
Aantal vertrokken bewoners	17	20	8

Periode tussen aanmelding en plaatsing

	2007	2006	2005
0-2 maanden	12	15	8
2-3 maanden	5	3	4
4-5 maanden	1	2	3
Niet geplaatst	25	18	24
Totaal aanmeldingen	43	38	39

Aantal baby's geboren in VBOK-huis

	2007	2006	2005
Geboren in het ziekenhuis	11	10	8
Geboren in het VBOK-huis	3	2	3
Totaal	14	12	11
Aantal meisjes	8	8	
Aantal jongetjes	6	4	
Totaal	14	12	11

Voorlichting

Reguliere taken

Er is 1 250 uur voorlichting gegeven op scholen met de leeftijdscategorie 15 jaar en ouder, waarvan 350 uur door vrijwillige voorlichters.

Met de voorlichtingslessen in combinatie met verkoopacties onder jongeren van 10 tot 15 jaar is een brutowinst van € 230.000 gerealiseerd.

Analyse, trends en ontwikkelingen

De cijfers van de consultants scholen over 2006 moeten nadrukkelijk gelezen worden in het licht van de langdurige uitval door ziekte van twee fulltime beroepskrachten. Dit geldt ten dele ook voor 2007, hoewel er in dat jaar sprake was van een hogere mate van vervanging.

Opvallend is dat hoewel er bijna 200 lessen minder werden gegeven in de bovenbouw, het aantal bereikte leerlingen niet navenant is gedaald. Door de instabiliteit op de afdeling en het vertrek van de collega die verantwoordelijk is voor de vrijwillige voorlichting is het aantal lessen verzorgd door vrijwilligers sterk gedaald ten opzichte van 2006. In het licht van al de veranderingen op de afdeling is het bedrag aan Bruto omzet verkoopacties bemoedigend. De afdeling heeft wel vele zeilen bij moeten zetten om dit resultaat te verwerken.

Overige werkzaamheden

Beurzen en evenementen

Om actief nieuwe scholen te werven voor voorlichting zijn medewerkers van de afdeling met een stand aanwezig geweest op de Nationale Onderwijs Tentoonstelling in de Jaarbeurs te Utrecht. Hier zijn vele goede contacten gelegd die al in 2007 tot nieuwe voorlichtingen hebben geleid. De afdeling is present geweest bij een aantal studentenevenementen (Rotterdam, Leiden, Eindhoven, Utrecht, Maastricht). Er werd medewerking verleend aan de aanwezigheid van de VBOK op de Wegwijsbeurs, het Kwakoefestival te Amsterdam en het Festival Mundial te Tilburg. Ook waren voorlichters aanwezig met een stand op de jongerendag van de EO.

Nieuwe voorlichtingsfilm

Door het Landelijk Contact Jeugdverenigingen (LCJ) van de Christelijk Gereformeerde Kerken werd in 2006 en 2007 geld ingezameld voor een nieuwe voorlichtingsfilm van de VBOK. In 2007 werd bekend dat de totale opbrengst ruim € 60.000 bedroeg. In overleg met LCJ werd al in 2006 gestart met de ontwikkeling van de film, eind 2007 werd door de voorlichters proefgedraaid. De eerste reacties van leerlingen en docenten zijn bemoedigend ('erg nodig, erg mooi'), maar bieden ook handvatten voor aanpassingen. De afronding van dit project staat gepland voor het tweede kwartaal van 2008.

Stellingenspel

Door medewerkers van de afdeling werd een stellingenspel ontwikkeld als onderdeel van de voorlichtingslessen. Het spelelement helpt leerlingen reageren op prikkelende stellingen, een mening te vormen over ongewenste zwangerschap en hoe te handelen wanneer hij/zij daarmee zelf geconfronteerd zou worden. Ter ondersteuning is bij het spel een richtlijn ontwikkeld, waarbij gekeken is welke stellingen al dan niet geschikt zijn voor bepaalde doelgroepen en in hoeverre de stellingen verwant zijn aan de doelstelling van de VBOK.

Diversen

Er werden twee richtlijnen ontwikkeld:

- Een richtlijn onkostenvergoeding gastlessen, waarmee geprobeerd wordt om een deel van de voorlichtingslessen tegen een vergoeding te verzorgen.
- Een richtlijn jongerenevenementen om in de toekomst te kunnen bepalen aan welke activiteiten gericht op jongeren deelgenomen wordt.

Door de voorlichters werden ruim 50 informatiepakketten verzonden naar scholieren/studenten en werden in totaal 250 per e-mail binnengekomen vragen van jongeren beantwoord. Er zijn t.b.v. het onderzoek effectiviteit van de voorlichting diverse gesprekken gevoerd met potentiële stagiaires en contacten gelegd met hogescholen. Daarnaast is er een start gemaakt met de begeleiding van de stagiaire.

Tenslotte werd tijd gestoken in het coördineren van het voorlichtingswerk door vrijwilligers. Hiertoe werden cursussen verzorgd voor nieuwe vrijwilligers, terugkomdagen georganiseerd en op diverse manieren contact onderhouden met de vrijwilligers.

Doelstellingen 2007

Voorlichting bovenbouw

- De afdeling wilde in 2007, op basis van onderzoeken, starten met het meer bewust werven van locaties voor voorlichting, mede in het licht van bevolkingsdichtheid en abortuscijfers.
- Groei van het aantal voorlichtingslessen door beroepskrachten (naar 900 in de bovenbouw) en vrijwilligers (naar 350).
- Het bevorderen van eenduidigheid door het vastleggen van werkprocessen belangrijke doelen voor 2007.

Consulenten-scholen

- Het realiseren van een hoge opbrengst uit de verkoopacties op scholen was prioriteit voor de consulentenscholen, concreet gemaakt in een te behalen bruto omzet van €230.000.
- Het herinrichten van de logistieke kant van dit werk.
- Een onderzoek naar de effectiviteit van de voorlichtingslessen in combinatie met verkoopacties.

Feiten en cijfers Voorlichting

	2007	2006	2005
Aantal voorlichtingslessen bovenbouw door vrijwillige voorlichters	197	308	195
Aantal voorlichtingslessen bovenbouw door professionele voorlichters	623	703	717
Aantal bereikte leerlingen	12.012	12.859	11.870
Aantal voorlichtingslessen door consulenten scholen (voortgezet onderwijs)	102	67	180
Aantal bereikte leerlingen	2.743	1.727	6.224
Bruto omzet verkoopacties (in €, incl. btw, gegevens ontleend aan eigen registratie)	€152.965	€158.665	€202.827

In bovenstaand overzicht wordt gesproken over voorlichtingslessen. Een les kan bestaan uit een lesuur (45 minuten), een klokuur (60 minuten) of een blokuur (90 minuten). Om helderheid te bewaren is gekozen voor een weergave van het aantal gegeven lessen, ongeacht de duur ervan.

Realisatie doelstellingen 2007

Voorlichting bovenbouw

Er is in 2007 gestart met het werven van scholen voor voorlichting buiten het bekende bestand, met name in de regio Amsterdam. Voor deze regio is mede gekozen vanwege de bevolkingsdichtheid en de abortuscijfers daar. Het blijkt in de praktijk niet eenvoudig om in die regio 'voet aan de grond' te krijgen. Deels vanwege de werkdruk in het onderwijs (docenten die niet terugbellen) maar ook vanwege het antiabortus imago van de VBOK. Binnenkomen op scholen in deze regio vraagt om een grote vasthoudendheid. Waar in deze plaats voorlichting gegeven werd, waren de reacties van leerlingen en onderwijzend personeel zeer positief.

Er is een projectplan opgesteld door een student voor een onderzoek naar de effectiviteit van de voorlichting in de bovenbouw. Dit onderzoek heeft een uitloop naar medio 2008. De aantallen van 900 voorlichtingslessen door beroepskrachten en 350 door vrijwilligers zijn niet gerealiseerd. Eind 2007 is een start gemaakt met het opstellen van een protocol voor de voorlichtingslessen om de eenduidigheid ervan te bevorderen. Afronding hiervan wordt voorzien voor medio 2008.

Consulenten-scholen

Er is een bruto omzet van circa €153.000 behaald. De doelstelling is daarmee dus niet gehaald. Echter, om dit resultaat te kunnen halen is het nodig geweest voor met name de nieuwe medewerkers op de afdeling om zowel voorlichting te geven in de bovenbouw alsook de gecombineerde voorlichting/verkoopacties in de onderbouw vorm te geven.

Mede door de langdurige uitval van de consulenten-scholen is een onderzoek gedaan naar de werkdruk die specifiek is voor deze functie en de factoren die deze druk veroorzaken. Uit dit onderzoek is gebleken dat de druk met name voortkomt uit de combinatie van logistieke en administratieve werkzaamheden gecombineerd met het geven van voorlichting. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek is besloten om een nieuwe functie van medewerker magazijn en transport in het leven te roepen. Deze functie is speciaal bedoeld om het logistieke proces bij de consulenten-scholen weg te halen, en daarmee de druk te verminderen. In deze functie is inmiddels

een nieuwe collega aangesteld, ressorterend onder de teamleider algemene zaken. De eerste ervaringen met deze nieuwe manier van werken zijn bemoedigend.

Beïnvloedende factoren

De consulenten-scholen zijn beiden nagenoeg het hele jaar afwezig geweest door ziekte. Ter vervanging van hun werkzaamheden is een aantal nieuwe medewerkers in dienst gekomen. De manager is een groot deel van het jaar afwezig geweest vanwege zwangerschapsverlof. Zij werd waargenomen door de algemeen directeur die gedurende deze tijd van waarnemen zelf ook de organisatie heeft verlaten. Ook het vertrek van één van de ervaren voorlichters werd binnen de afdeling zeer gevoeld en leidde noodzakelijkerwijs tot het herschikken van taken. Alle collega's van deze afdeling hebben zich in relatief hoge mate bezig moeten houden met andere werkzaamheden dan het geven van voorlichting.

De instroom van nieuwe collega-voorlichters heeft geleid tot nieuwe ideeën en heeft de teamspirit positief beïnvloed. De positieve reacties van leerlingen en docenten op de voorlichtingslessen werkt motiverend.

Communicatie

Reguliere taken

Voor 2007 zijn de volgende reguliere taken vastgesteld:

- De opbouw van het Kenniscentrum: enerzijds zorgdragend voor een centraal overzicht van aanwezige kennis en documentatie en anderzijds gericht op de kwaliteitsverhoging van de VBOK-producten hulpverlening, voorlichting en maatschappijbeïnvloeding;
- Het bezoeken van huisartsen en intermediairs;
- Uitgeven van het ledenorgaan Laat LEVEN;
- Deelname aan de beraadgroep;
- Het opstellen en opvolgen van persberichten;
- Het onderhouden van contacten met pers, publiek en politiek;
- Het leveren van gevraagd en ongevraagd communicatieadvies;
- Het woordvoederschap op terrein van media en wetenschap;
- Vertegenwoordiging op beurzen en evenementen;
- Het verzorgen van cursussen t.b.v. vrijwilligers;
- Het realiseren van doelstellingen m.b.t. leden- en fondsenwerving;
- Het initiëren en actualiseren van communicatiematerialen.

Binnen de afdeling Communicatie is een aantal functies samengebracht. In onderstaande wordt per functie op hoofdlijnen verslag gedaan van de activiteiten.

Communicatieadviseur/woordvoederschap

VBOK in de media

Naar aanleiding van actualiteiten in de media en ontwikkelingen binnen de VBOK heeft de VBOK in het jaar 2007 de volgende persberichten doen uitgaan:

- VBOK pleit voor betere voorlichting over alternatieven bij abortusvraag (10 januari 2007);
- Symposium 'Artsen en abortus' succesvol verlopen (3 februari 2007);
- Annetje Takke vertrekt bij de VBOK (2 oktober 2007).

In het verslagjaar werd de VBOK 91 keer benaderd door de pers en verscheen de VBOK daardoor tenminste 97 keer in 30 verschillende geschreven media.

In 2007 leverde de VBOK aan de volgende tv-programma's een bijdrage: *Het elfde uur* (364.000 kijkers), *Soeterbeeck* (227.000 kijkers), *Omroep Max* (476.000 kijkers), *Eén Vandaag* (626.000 kijkers), *Netwerk* (547.000 kijkers), *De club van 100* (195.000 kijkers), *Andere tijden* (508.000 kijkers), *Schepper & Co* (300.000 kijkers) en *'t Zal je maar gebeuren* (253.000 kijkers). Tevens leverde de VBOK bijdrage aan de regionale Omroep Amersfoort en RTV Gelderland. In 2007 was de VBOK te horen in de radio-uitzendingen *Kruispunt* en *De Ochtenden* op Radio 1 en in *Nieuws van de dag* op BNR-Nieuwsradio.

Met ruim 22 advertenties maakte de VBOK in 2007 onder ruim 3,4 miljoen lezers van tijdschriften en kranten haar producten bekend.

Postercampagnes

In 2007 heeft de VBOK gekozen voor een andere distributeur met het gevolg dat de VBOK met hetzelfde geld, met meer posters gedurende een langere tijd op straat zichtbaar waren. Uit cijfers blijkt dat de doelgroep meer tijd doorbrengt op straat dan op NS-stations. Met de plaatsing van posters op straat is de kans dat de doelgroep de posters ziet dus groter. Door het inzetten van de 20 000 posters wisten er dit jaar 227 vrouwen de hulpverlening te vinden.

In 2006 waren dit er 24. Met het resultaat wordt bevestigd dat de nieuwe aanpak een juiste keuze was.

Website

Het aantal websitebezoekers is in 2007 met 20% gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. Van de ruim 130 000 websitebezoekers is 77% uniek. De traffic werd mede gerealiseerd door adwords op google.nl waardoor ruim 13.000 bezoekers werden aangetrokken. Via internet zijn in 2007 250 mensen lid geworden van de VBOK en werd er ruim € 2 350 via de donatiemodule gegeven. Via de site kwam 40% van alle korte hulpvragen en 25% van alle lange hulpvragen bij de VBOK terecht.

Politiek

In 2007 heeft de VBOK in het kader van het nieuwe regeerakkoord op diverse momenten contact onderhouden met politici, waaronder de staatssecretaris Bussemaker, fractievoorzitters in de Tweede Kamer en de vaste VWS-commissies. Het onder de aandacht brengen van het VBOK-huis Gouda en aanbevelingen ten aanzien van verbeteringen in de hulpverlening rondom de ongewenste zwangerschapsproblematiek leidden tot een intensivering van de contacten met politici. Onder 'VBOK-huis' (pagina 12) wordt verslag gedaan van de grote belangstelling van de landelijke/lokale politiek voor het opvanghuis.

Consulent-artsen/wetenschappelijk medewerker

Contact met de medische beroepsgroepen

In 2007 zijn er in verschillende plaatsen huisartsen benaderd. Dit contact is positief verlopen en er is informatiemateriaal verstuurd. De werkwijze is echter niet heel effectief gebleken. De consulent-artsen heeft daarom niet de eerste prioriteit bij het versturen van brieven naar huisartsen in verschillende plaatsen gelegd. Alle

(informatie)vragen die bij de VBOK vanuit de medische beroepsgroep binnenkwamen zijn, in overleg met afdeling Hulpverlening, beantwoord. Er zijn meerdere bezoeken bij de huisartspraktijk geweest en enkele afspraken in 2008 gemaakt. Enkele vrijwillige consulent-artsen hebben contact gezocht met huisartsen.

Wetenschappelijke bijdragen

De consulent-artsen heeft deel uitgemaakt van een expertgroep van ZonMW. Er is een advies voor de overheid opgesteld. In dit advies wordt een onderzoeksvoorstel voor meerdere onderzoeken uitgewerkt, onder andere naar de psychosociale gevolgen van abortus en de aard van de noodsituatie. Ook wordt er door de Rutgers Nisso Groep (RNG) een onderzoek uitgevoerd naar de risicofactoren in de hulpverlening waar de VBOK ook aan deelneemt door cliënten te werven. De consulent-artsen onderhoudt contact hierover met RNG. Er zijn in 2007 in het blad van Christian Medical Fellowship, de ChristenUnie, Provita Humana en de KNMG (het Medisch Contact) bijdragen van de consulent-artsen geplaatst.

Kenniscentrum

Er is een start gemaakt met het opzetten van het Kenniscentrum. Dit komt onder andere tot uiting in de verzonden nieuwsbrieven en de website voor professionals die gereed is. In 2008 wordt er een vervolg gemaakt met het verzenden van nieuwsbrieven. Daarnaast zijn documenten en rapporten en andere relevante artikelen in het Kenniscentrum ingevoerd.

Coördinatie vrijwilligerswerk

De VBOK-teams vallen onder de aansturing van de afdeling Communicatie. Het zijn specifiek de coördinatoren vrijwilligerswerk die het contact onderhouden en de aansturing verzorgen. Daartoe werden in 2007 in totaal 38 platformbijeenkomsten gehouden. Een keer in het voorjaar en een keer in het najaar, telkens op 19 plaatsen in het land. De avond in het voorjaar stond in het teken van de hulpverlening van de VBOK ('het keuzegesprek'), op de avond in het najaar werd met name ingegaan op wat de VBOK-teams kunnen doen voor het VBOK-huis Gouda. De opkomst bij de platformavonden vertoont een stijgende lijn. Daarnaast wordt door de collega's met de VBOK-teams contact onderhouden via de telefoon, e-mail en bezoek aan de teams.

De communicatiecursus voor vrijwilligers werd in 2007 grondig herzien. Voor alle functies (pers/media, consultant-artsen, beurzen/evenementen, fondsen- en ledenwerving) binnen de afdeling is nu een profiel en een trainingsdag als onderdeel van de cursus.

Beurzen en evenementen

In 2007 is de VBOK present geweest op de volgende (landelijke en regionale) beurzen en evenementen:

Nationale Onderwijs Tentoonstelling (samenwerking met afdeling Voorlichting), Negenmaandenbeurs (Amsterdam, 13–17 februari), Wegwijsbeurs (Utrecht, 19–24 februari), EO-Vrouwzijdagen (Rotterdam, 31 maart), Beurs Leef (Hengelo, 30 maart–2 april), Beurs Leef (Arnhem, 18–22 april), Libelle Zomerweek (Almere, 7–12 mei), EO-jongerendag (samenwerking met afdeling Voorlichting), Festival Mundial (Tilburg, 16–17 juni), Kwakoe Festival (Amsterdam, juli en augustus), Flevofestival (samenwerking met afdeling Voorlichting), Najaarbeurs (Hengelo, 14–21 oktober).

Op de genoemde beurzen en evenementen werden, voor zover geregistreerd, bijna 4.000 gesprekken gevoerd met bezoekers. Afhankelijk van het evenement waren dit gesprekken gericht op het promoten van de algemene bekendheid met het werk van de VBOK of op het werven van nieuwe leden. Er werden rond de 65 hulpverleningsgesprekken gevoerd. In totaal is er sprake van een aanwezigheid op beurzen en evenementen van ruim 50 dagen. 265 dagdelen werden verzorgd door vrijwilligers.

Fondsen- en Ledenwerving

Fondsenwerving

In 2007 is de aandacht met name uitgegaan naar het ontwikkelen van beleid en strategieën met betrekking tot fondsenwerving. Voor 2008 ligt er een strategisch plan om groei te realiseren. Naast het ontwikkelen van plannen voor de toekomst zijn in 2007 de bestaande (jaarlijkse) activiteiten uitgevoerd. Dit zijn o.a. het doen uitgaan van een contributieverzoek naar leden en het verzorgen van diverse mailings.

Op particulier initiatief is begin 2007 de Vriendenclub van het VBOK-huis Gouda opgericht. Deze Vriendenclub heeft tot doel het VBOK-huis financieel te ondersteunen met substantiële donaties van haar leden. De medewerker fondsen- en ledenwerving onderhoudt het contact met

de Vriendenclub en verzorgt onder andere ieder kwartaal een digitale nieuwsbrief.

Ledenwerving

In 2007 is er aan het werven van nieuwe leden slechts minimaal aandacht besteed. De inspanningen hebben met name gelegen op het behoud van de huidige leden.

Specifieke doelen 2007

Voor 2007 zijn doelen geformuleerd voor de inzet van vrijwilligers, de realisatie van een Kenniscentrum en het beschrijven van de primaire processen binnen de afdeling. Er zou proactief gewerkt worden aan een toename van de contactmomenten met de politiek en de aanwezigheid in de media. Speerpunt was tevens de implementatie van de nieuwe huisstijl die o.a. moet leiden tot efficiencywinst en kostenbesparing. Ook zijn doelstellingen geformuleerd op de terreinen fondsen- en ledenwerving en de bekendheid met het werk van de VBOK bij artsen, assistentes en artsenorganisaties.

Realisatie van specifieke doelen 2007

Op alle terreinen zoals geformuleerd is vooruitgang geboekt. De doelen op het terrein van de inzet van vrijwilligers zijn ten dele gehaald: de communicatiecursus is vernieuwd en de profielen voor deze vrijwilligers zijn bekend. Het beoogde aantal vrijwilligers dat de cursus doorlopen zou hebben, is echter niet behaald. Er is belang rijk voorbereidend werk gedaan waar het de nieuwe huisstijl betreft, echter de implementatie ervan zal pas in 2008 plaatsvinden. Op de overige terreinen wordt in het verdere van het jaarverslag van de afdeling ingegaan.

Beïnvloedende factoren

Twee nieuwe collega's zijn de afdeling in 2007 komen versterken. Twee andere collega's zijn vanwege zwangerschapsverlof gedurende een aantal maanden afwezig geweest. Zij zijn beiden niet vervangen, hun afwezigheid werd intern opgelost. De aandacht van de media is in 2007 ongekend geweest. De keerzijde daarvan is echter dat de aandacht hiervoor leidt tot verminderde aandacht voor andere, ook belangrijke, zaken. Tenslotte leidt o.a. deze media-aandacht er ook toe dat vragen urgent worden die betrekking hebben op de identiteit en het imago van de VBOK.

Vrijwilligerszaken

De afdeling Vrijwilligerszaken ondersteunt de coördinatoren vrijwilligerswerk van de afdelingen met deskundigheid, advies en algemene ondersteuning. Zij ondersteunt de vrijwilligers van de VBOK door het organiseren van het contact tussen de organisatie en de vrijwilligers en het vormgeven aan een vraagbaakfunctie t.b.v. vrijwilligers.

Reguliere taken

Voor 2007 zijn de volgende reguliere taken vastgesteld:

- Het organiseren van de Themadag Vrijwilligers;
- Het opstellen en (mede) uitvoeren van het wervingsplan vrijwilligers;
- Het onderhouden en verder ontwikkelen van de vrijwilligerssite;
- Kwaliteitsbewaking vrijwilligerswerk VBOK;
- Het uitvoeren van basiscursussen voor nieuwe vrijwilligers;
- Het adviseren van de afdelingen, met name de coördinatoren vrijwilligerswerk.

Analyse, trends en ontwikkelingen

Er blijft sprake van een teruggang waar het de aantallen vrijwilligers betreft. Deze teruggang is echter sterk afgenomen ten opzichte van de twee voorgaande jaren. De redenen die vrijwilligers opgeven om te stoppen blijven ongeveer dezelfde als voorgaande jaren: veranderingen in de gezinssituatie en het starten in een betaalde baan. Soms worden veranderingen binnen de VBOK aangevoerd als reden. Bekend is dat nog steeds relatief veel VBOK-

teams worstelen met hun bezetting en hun motivatie. Vrijwilligers geven soms aan dat er in hun beleving sprake is van een kloof tussen het Dienstencentrum en het vrijwilligerswerk in het land. Zij geven aan niet altijd goed te weten waar het Dienstencentrum mee bezig is, en ook dat het Dienstencentrum niet altijd goed zicht heeft op de activiteiten van de vrijwilligers. De belangrijkste vraag voor het vrijwilligerswerk blijft: hoe komen we tot een samenwerking die aan alle partijen recht doet en die ook wederzijds gewaardeerd wordt?

Wat heeft de afdeling Vrijwilligerszaken nog meer gedaan?

De collega's van de afdeling hebben een groot aantal platformavonden bijgewoond; zij hebben de jaarverslagen van de teams gevraagd, ontvangen en verwerkt, waaronder de financiële verslagen; in voorkomende gevallen hebben zij teamvergaderingen van VBOK-teams bijgewoond; de afdeling heeft drie keer een vrijwilligers-INFO uitgegeven (maart, juni, oktober – oplage 850); zij hebben een nieuw vrijwilligerscontract ontwikkeld en dat door alle vrijwilligers laten ondertekenen. Er is gestart met het in gebruik nemen van een nieuw Vrijwilligers Informatie Systeem. En tenslotte worden dagelijks de vragen van vrijwilligers die binnenkomen per telefoon, e-mail of schriftelijk door de afdeling in behandeling genomen en verwerkt.

Specifieke doelen voor 2007

Verdere professionalisering van het vrijwilligerswerk van de VBOK; o.a. door het vastleggen van werkprocessen en het verbeteren van het cursusaanbod, het instellen van een vrijwilligerspanel en het updaten en onderhouden van de website voor vrijwilligers.

Het aanpassen van het vrijwilligersbeleid aan de eisen van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen (CGB).

Realisatie van de specifieke doelen in 2007

Op beide genoemde doelstellingen zijn vorderingen gemaakt. De basiscursus voor nieuwe vrijwilligers, die hen in een dag bekend maakt met de geschiedenis en het werk van de VBOK, werd grondig aangepast en vernieuwd. Deze basiscursus werd door ruim 50 nieuwe vrijwilligers gevolgd. Vastleggen van procedures en beleid is gerealiseerd door het opstellen van een nieuw Reglement Vrijwilligerswerk dat door het bestuur werd vastgesteld. Er verscheen een brochure 'Wie, wat, waar...' dat ingaat op praktische vragen van vrijwilligers. Er is gestart met een handboek waarin beschreven staat hoe de processen binnen de afdeling verlopen. De website voor vrijwilligers werd vernieuwd en wordt up to date gehouden. Tenslotte werd een informatiepakket ontwikkeld voor potentiële vrijwilligers.

Het voornemen was om Movisie (kenniscentrum op het gebied van vrijwillige inzet) te betrekken bij de ontwikkeling van het cursusaanbod. Dit is niet gebeurd, vooral omdat de tijd ervoor ontbrak.

Het vrijwilligerspanel is van de grond gekomen en is in 2007 tweemaal bijeen geweest. Het bleek niet gemakkelijk om voldoende vrijwilligers te motiveren om er zitting in te nemen, maar het panel kent nu een samenstelling van ongeveer tien vrijwilligers uit alle verschillende disciplines. Onder andere werd er op deze manier met de vrijwilligers gesproken over de invulling van de platformavonden van de afdeling Communicatie en in het algemeen over de ontwikkelingen binnen het vrijwilligerswerk.

Aspecten van de CGB werden uitgewerkt in het vernieuwde Reglement Vrijwilligerswerk en de diversiteit aan schriftelijke informatie die werd ontwikkeld.

Beïnvloedende factoren

In maart heeft een ervaren collega van de afdeling de VBOK verlaten voor een nieuwe werkomgeving. Zowel voor vrijwilligers, die een vertrouwd aanspreekpunt kwijt raken, als voor de VBOK is dat van invloed op de voortgang van het werk. Nog steeds is het voor de afdeling, en voor de coördinatoren van de afdeling Communicatie, wennen aan de platformstructuur zoals die sinds 2005 van kracht is. Het blijkt in de praktijk een grote opgave om het contact te onderhouden met een zodanig grote groep vrijwilligers van zo'n divers pluimage, verspreid over het hele land. Een nieuwe collega binnen de afdeling, met nieuwe ideeën en inzichten, heeft ook geleid tot een nieuwe impuls en nieuw elan.

Feiten en cijfers 2007 Vrijwilligers

	2007	2006	2005
Aantal VBOK-teams	88	93	110
Aantal opgeheven VBOK-teams	5	17	7
Aantal vrijwilligers in VBOK-teams	578	632	752
Aantal vertrokken vrijwilligers	54	120	94
Aantal nieuwe vrijwilligers	28	50	64
Aantal vrijwillige voorlichters	86	89	91
Aantal vrijwillige hulpverleners	50	42	51
Aantal vrijwilligers in VBOK-huis	16	14	14
Aantal flexvrijwilligers	±600	±600	±700

Administratie

De afdeling administratie zorgt voor de tijdige, efficiënte en correcte uitvoering van de financiële, salaris-, personeels- en ledenadministratie. Speciaal van belang daarbij zijn de wettelijke voorschriften betreffende (financiële) verantwoording, de Richtlijn Verslaggeving Fondswervende Instellingen (650) en de regels van het Centraal Bureau Fondsenwerving.

Wat waren de doelen voor 2007

Naast de uitvoering van de reguliere taken is als specifiek aandachtspunt benoemd het tweemaandelijks informeren van management en directie over de financiële stand van zaken en het tijdig aangeven van knelpunten en oplossingsrichtingen.

Realisatie van deze doelen in 2007

Er hebben zich geen knelpunten voorgedaan waar het de uitvoering van de reguliere taken betreft. Het management en de directie hebben steeds kunnen beschikken over de benodigde financiële informatie.

Beïnvloedende factoren

De samenwerking tussen de administrateur en de administratief medewerker verloopt zeer constructief.

Wat heeft de afdeling Administratie nog meer gedaan?

De afdeling heeft een actieve bijdrage geleverd aan de implementatie van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen binnen de VBOK. Daartoe werden voorstellen geformuleerd inzake interne normpercentages eigen fondsenwerving en indirecte kosten (beheer en administratie). De administrateur speelt een ondersteunende en adviserende rol in de richting van de Vriendenclub van het VBOK-huis. Er werd een meerjarenbegroting opgesteld en vastgesteld door het bestuur. De administrateur heeft geparticipeerd in het traject Collegiale Toetsing, n.a.v. het vernieuwde keurmerk van het CBF. En tenslotte werd door de afdeling een grote bijdrage geleverd aan het proces van herkeuring door het CBF met als resultaat de toekenning van het keurmerk voor de komende vijf jaar.

Algemene zaken en P&O

De afdeling Algemene zaken (AZ) en P&O faciliteert de medewerkers van de VBOK op uiteenlopend terrein. Van het verzorgen van receptie en telefoonbeantwoording, tot systeembeheer, beheer van het gebouw, beheer en transport van verkoopmaterialen tot brede ondersteuning aan directie, management en medewerkers op P&O terrein.

Wat waren de doelen voor 2007

De hoofddoelstellingen van de afdeling waren voor 2007:

- Het beschrijven van diverse processen op terrein van ledenadministratie, klachtenbehandeling en personeelszaken.
- Kwaliteitsverbetering door vernieuwing van het personeelsprotocol, vastleggen van afspraken op het gebied van hard- en softwaregebruik, vernieuwing van het protocol ziekteverzuim en het veranderen van arbodienst.

Realisatie van deze doelen in 2007

Procesbeschrijvingen en werkafspraken op het gebied van ledenadministratie en klachtenbehandeling zijn gemaakt. De procedures op P&O terrein alsmede het vernieuwde personeelsprotocol zijn eind 2007 nog onderwerp van gesprek met de ondernemingsraad. Na een zorgvuldige selectieproces en in samenspraak met de ondernemingsraad werd ArboNed geselecteerd als nieuwe arbodienst. Tenslotte werd er een klachten-procedure voor belanghebbenden ontwikkeld en, na vaststelling door het bestuur, geïmplementeerd.

Wat heeft de afdeling Algemene zaken en P&O nog meer gedaan?

Naast de uitvoering van de reguliere taken werd een nieuw softwarepakket voor de ledenadministratie in gebruik genomen. Sinds september 2007 is het beheer van het magazijn met verkoopmaterialen van de afdeling Voorlichting naar Algemene zaken overgeheveld. Dit beheer berust per die datum bij de medewerker magazijn en transport.

Sociaal jaarverslag

Inleiding/personeelsbeleid

In 2007 is op het terrein van personeelsbeleid ingezet op flexibiliteit en kwaliteit. Dit heeft zich met name geuit op de wijze van invullen van vacatures, en de selectie tijdens dergelijke procedures. Op de afdeling Voorlichting bijvoorbeeld zijn in de afgelopen jaren verschillende medewerkers aangenomen in de gecombineerde functie van voorlichter en consulent-scholen. Voorheen bestond er echter een duidelijk onderscheid tussen beide functies. Door medewerkers aan te nemen in gecombineerde functies, is de flexibiliteit van de afdeling Voorlichting vergroot. Tenslotte is er gewerkt aan de totstandkoming van een nieuw personeelsprotocol en is Arboned geselecteerd als nieuwe arbodienst.

Personeelsbestand

In vacatures die in 2007 ontstonden konden telkens voorspoedig worden ingevuld. In 2007 verlieten negen medewerkers de VBOK. Het verloop komt hiermee uit op 17%. Het verloop in de branche welzijn en maatschappelijke dienstverlening was in 2006 15,4%. Per 31 december 2007 resteerde nog één openstaande vacature, die van algemeen directeur. In 2007 kwamen negen nieuwe medewerkers de VBOK versterken. Per 31 december 2007 werkten er 53 medewerkers bij de VBOK, verdeeld over in totaal 35,5 fte. In 2007 werden veel contracten gewijzigd, tijdelijk uitgebreid of juist verkleind. Door zeven medewerkers werd gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het nemen van ouderschapsverlof. 44 van de 53 medewerkers zijn vrouw (83%), dit is hoger dan het gemiddelde in de branche, dat ligt op 69%. De gemiddelde betrekkingsovervang is bij de VBOK 64,5%, praktisch gelijk aan het branchegemiddelde van 64,1%.

Deskundigheidsbevordering

In 2007 was een totaal budget van ruim € 20.000 beschikbaar voor opleiding, training en supervisie. Hiervan werd zo'n €16.500 ook daadwerkelijk aangewend. Een relatief groot deel van het bestede geld werd uitgegeven door de afdeling Hulpverlening. Dit heeft te maken met de eisen die gesteld worden aan gecertificeerde maatschappelijk werkers: zij zijn verplicht periodiek opleiding, training of supervisie te volgen om hun registratie te behouden.

In de komende jaren zal gewerkt worden aan meer planmatige besteding van het budget voor deskundigheidsbevordering op alle afdelingen.

Ziekteverzuim in %

Verzuim	2007	2006	2005
Administratie	0,19	0,27	3,45
Algemene zaken/P&O	11,57	6,11	3,45
Communicatie	0,75	1,15	3,45
Directie	0,00	0,00	2,98
Dienstverlening	7,09	23,13	3,45
Hulpverlening	5,56	6,77	7,03
Voorlichting	11,89	20,40	3,50
Vrijwilligerszaken	0,96	0,58	3,45
VBOK-huis Gouda	10,02	1,29	4,42
Totaal	6,50	8,40	4,40

Na een piek in 2006 is het ziekteverzuim in 2007 weer gedaald. 6,5% ligt echter nog wel boven het ambitieniveau zoals geformuleerd in het strategisch beleidsplan (gelijk aan of onder het branchegemiddelde) dat in 2006 6,2%* was. Meer dan 75% van het verzuim wordt veroorzaakt door langdurig verzuim, enkele medewerkers verzuimden zelfs langer dan een jaar. Het verzuim is in de loop van het jaar gedaald, verschillende langdurig verzuimende medewerkers hebben hun werkzaamheden in de tweede helft van het jaar weer hervat. De verwachting is dat het verzuimcijfer in 2008 verder zal dalen.

Loonkosten

De totale loonkosten (salaris, sociale lasten en pensioenlasten) bedroegen in 2007 € 1.419.028 dit is een stijging van 6,8% t.o.v. 2006. Deze stijging laat zich enerzijds verklaren door CAO loonsverhogingen à 3% en jaarlijkse tredeverhogingen van de salarissen in het kader van de CAO. Daarnaast werden vacatures in 2007 sneller ingevuld dan in 2006. De gemiddelde loonkosten (inclusief werkgeverslasten) per fte bedroegen in 2007 € 39.961.

* Vergelijkende cijfers uit de branche zijn afkomstig uit de rapportage 'Feiten en cijfers' van het 'Fonds Collectieve Belangen Welzijn Jeugdhulpverlening en Kinderopvang'. Cijfers over 2007 waren bij publicatie van dit verslag nog niet beschikbaar, daarom wordt vergelijkingsmateriaal uit 2006 gebruikt.

Medewerkers en functies per afdeling ultimo 2007

<i>Afdeling</i>	<i>functie</i>	<i>fte</i>
Administratie	medewerker financiële administratie	0,8
	administrateur	0,44
Algemene zaken	teamleider/P&O-adviseur	1,0
	medewerker magazijn & transport	1,0
	medewerker materiaalvoorziening/ tweede telefoniste	0,84
	secretarieel/administratief medewerker	0,6
	telefoniste/receptioniste	1,0
Communicatie	communicatieadviseur	1,0
	coördinator vrijwilligers	0,6
	consulent-artsen	0,89
	medewerker fondsen- en ledenwerving	0,89
	medewerker presentatie	0,84
	secretaresse	0,33
Directie	directiesecretaresse	1,06
Dienstverlening	manager	1,0
Hulpverlening	manager	0,6
	maatschappelijk werker	8,14
	assistent maatschappelijk werk	0,4
	secretaresse	0,44
VBOK-huis	manager	0,4
	teamleider	0,75
	groepsleider	3,81
Voorlichting	manager	0,6
	voorlichter	1,66
	voorlichter/consulent-scholen	1,89
	consulent-scholen	2,4
	secretaresse	0,42
Vrijwilligerszaken	consulent-vrijwilligerszaken	1,51
OR	secretaresse	0,2
Totaal		35,51

Ondernemingsraad

Doelstelling

De doelstelling van de Ondernemingsraad (OR) is tweeledig: het nastreven van het belang van de organisatie in al zijn doelstellingen en het behartigen van de belangen van de werknemers van de organisatie. De OR is daarvoor het aanspreekpunt voor personeel en directie.

De werkwijze van de OR is door de OR vastgelegd in een Reglement. Dit Reglement beschrijft o.a. de toegankelijkheid van de OR en de communicatie naar de achterban.

Kerntaken

De OR heeft advies- en instemmingsrecht op bepaalde beleidsterreinen en fungeert als gesprekspartner voor de bestuurder. De OR houdt toezicht op de naleving van de CAO en de wettelijke bepalingen met betrekking tot arbeidsomstandigheden. De OR doet vanuit het initiatiefrecht zelfstandig voorstellen en/of neemt vanuit zijn bevoegdheden besluiten vanuit:

- het adviesrecht (art. 25 Wet Ondernemingsraad (WOR));
- het instemmingsrecht (art. 27 WOR);
- het benoemingsrecht (art. 29 WOR);
- de zorgplicht (art. 28 WOR).

Om uitvoering te geven aan deze kerntaken pleegt de OR periodiek overleg met de bestuurder, waarbij zij de werknemers vertegenwoordigt. In deze Overlegvergaderingen (OV) wisselen de OR en de bestuurder, als zelfstandige overlegpartners, informatie uit en delen elkaars mening en argumenten ten aanzien van de door de OR of de bestuurder ingebrachte agendapunten. De bestuurder informeert de OR over de algemene gang van zaken binnen de organisatie.

De OR heeft een zorgtaak. Dit betekent o.a. naleving van de geldende CAO-regelingen en regelingen op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn. Het voorkomen van discriminatie en het bevorderen van de zorg voor het milieu vallen eveneens onder deze zorgtaak.

De OR is aangemeld bij de 'Bedrijfscommissie voor Welzijn' in Den Haag en geregistreerd bij het Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO) te Utrecht.

Samenstelling OR per 31 december 2007

Voorzitter	Mw. A.E. de Weerd-Deetman
Secretaris	Mw. H. Kool-Heemskerk
Algemeen adjunct	vacature

De OR heeft de ondersteuning van een toegevoegd secretaris, mw. M. Pranger-Van der Wal.

Activiteiten 2007

In het verslagjaar heeft de OR zich over een groot aantal zaken gebogen. Vooral de wijziging van het Personeelsprotocol heeft veel tijd en aandacht gekost. Hiervoor was een commissie ingesteld die de OR op een aantal punten heeft geholpen. Daarnaast kwamen o.a. aan de orde: de selectie van de nieuwe arbodienst, de vertrouwenspersoon, het verzuimprotocol, de stukken t.b.v. de Algemene Ledenvergadering, de werving van de nieuwe algemeen directeur, plan modernisering vrijwilligerswerk, bijstelling strategisch beleidsplan, meerjarenbegroting. Ook werd noodzakelijkerwijs aandacht besteed aan de samenstelling van de OR, veroorzaakt door het vertrek van een van de leden als werknemer van de VBOK.

Bestuursverslag

Besturen, toezicht houden en verantwoorden

De VBOK is een vereniging en heeft haar interne toezicht georganiseerd naar bestuursmodel III van de Code Wijffels. Dit model houdt in dat er een algemene ledenvergadering, bestuur, titulaire directie en leidinggevende medewerkers zijn. Het bestuur van de VBOK is een vrijwilligersbestuur dat het gros van haar bestuurlijke taken heeft gedelegeerd naar de titulaire directie. Het bestuur vervult de rol van toezichthouder.

De respectievelijke taken en verantwoordelijkheden rondom besturen, toezicht houden en verantwoorden zijn vastgelegd in de statuten, het huishoudelijk reglement en het bestuurs- en directiereglement. Deze documenten zijn beschikbaar op aanvraag en via www.vbok.nl (VBOK/organisatie). Zie hiervoor ook hoofdstuk 15, Samenvatting Verantwoordingsverklaring.

De volgende items, die de vaststelling van het bestuur behoeven, zijn in 2007 in het bestuur besproken en na bespreking door het bestuur vastgesteld:

- Financieel jaarverslag 2006;
- Jaarverslag 2006;
- Werkplan 2008;
- Begroting 2008;
- Meerjarenbegroting tot en met 2009;
- Vernieuwd reglement vrijwilligerswerk;
- Klachtenprocedure belanghebbenden;
- Fondsenwervingplan 2008.

Het bestuur heeft zich ter vergadering steeds uitgebreid laten informeren over het verloop van de werkzaamheden binnen de afdelingen, de voortgang van de uitvoering van het werkplan, de personele ontwikkelingen, het ziekteverzuim en de financiële stand van zaken.

Andere zaken die in 2007 bijzondere aandacht vroegen van het bestuur

- De huisstijl van de VBOK, die vernieuwd wordt;
- Omgang met prenatale screening;
- Standpunt VBOK inzake (de werking van) de combinatiepil en de morning-afterpil;

- De mate waarin hulpverleners en voorlichters kunnen spreken over seksualiteit en anticonceptie in relatie tot de doelstelling van de VBOK;
- (Financiële) ontwikkelingen rondom het VBOK-huis Gouda;
- Evaluatie functioneren accountant;
- Werving nieuwe algemeen directeur.

Op 13 november 2007 werd een heisessie gehouden in Hotel 't Speulderbos te Garderen. Om het bestuur en de leden van het MT te dienen met gedachten over toekomstige ontwikkelingen zijn uitgenodigd:

- Mw. Rina Beers, senior beleidsmedewerker bij de federatie Opvang. Zij gaf inzicht in een aantal trends en ontwikkelingen vanuit het perspectief van de vrouwenopvang en de maatschappelijke opvang.
- Prof. dr. ir. G. van Dijk, directeur van de Nationale Coöperatieve raad. Hij sprak over ledenbetrokkenheid en ledenloyaliteit.

Op 4 mei 2007 overleed mw. dr. A.C. van Beest. Zij heeft een groot deel van haar leven gestreden voor het ongeboren leven en is twaalf jaar als vrijwilliger betrokken geweest bij de VBOK, waar ze als gynaecoloog functioneerde als medische vraagbaak. Aan mevrouw Van Beest wordt gedacht met groot respect en bijzonder grote waardering.

Algemene ledenvergadering

Om de algemene ledenvergadering maximaal aantrekkelijk te maken voor de leden, is besloten een andere locatie dan het dienstencentrum te kiezen en een spreker (uit de politiek) uit te nodigen. Het aantal aanmeldingen voor de ledenvergadering op 20 juni 2007 in het Congrescentrum Regardz De Eenhoorn te Amersfoort was echter dermate gering dat besloten moest worden de gevraagde spreker af te zeggen.

Dhr. A.P. de Boer, voorzitter van het bestuur, gaf een overzicht van de betekenis van het nieuwe regeerakkoord voor de VBOK: 'De abortuswet, die er in de praktijk toe leidt dat het ongeboren kind in Nederland vogelvrij is, is niet van tafel. En nog steeds is voor een deel van de Nederlanders het zelfbeschikkingsrecht van de vrouw een kroonjuweel dat koste wat kost verdedigd moet worden. En toch staat er nu een passage in het regeerakkoord dat op onderdelen beter is dan we in decennia gezien hebben. Er is een groeiend besef in politiek en samenleving dat de vrouw

niet naar een abortus toe gepraat moet worden, maar dat ze recht heeft op volledige informatie, ook over alternatieven om haar nood te lenigen, voordat ze beslist. Laten we onze zegeningen tellen. En laten we ons goed realiseren dat abortus weer op de politieke en maatschappelijke agenda staat na decennia van oorverdovend stilzwijgen'.

De algemene ledenvergadering gaf het bestuur opdracht tot het benoemen van een externe accountant. Na het beantwoorden van een aantal vragen over het gevoerde financiële beeld werd het bestuur gedéchargeerd.

Samenstelling bestuur

De volgens het rooster aftredende bestuursleden waren prof. dr. H.A.M. van Alphen, mw. D.G. Bügel-Kleinenberg en mw. I.M. Faure-Brenninkmeijer. Prof. Van Alphen stelde zich herkiesbaar en werd door de ledenvergadering in juni herkozen. Mw. Bügel en mw. Faure stelden zich niet herkiesbaar. Zij werden hartelijk bedankt voor hun jarenlange inzet voor de VBOK. De voorzitter memoreerde dat met hen de laatste bestuursleden uit de beginjaren van de VBOK afscheid nemen: de tijd dat de strijd tegen de legalisatie van abortus net begonnen was en vrijwel al het werk voor de VBOK vrijwilligerswerk was.

De op basis van een profielschets voorgedragen kandidaat-bestuursleden: mw. dr. S.E.M. Scholey-Snoeren uit Waalre, mw. A.M.B. Voss uit Berg en Dal en dr. M. van den Berg uit Soest kregen op 20 juni 2007 de instemming van algemene ledenvergadering.

Op 31 december 2007 kende het bestuur de volgende samenstelling:

Voorzitter	dhr. A.P. de Boer
Vice-voorzitter	prof. dr. H.A.M. van Alphen
Secretaris	drs. R. van Bochoven
Penningmeester	mr. J. Lagerwerf
Algemeen adjunct	dhr. J. den Heijer
Leden	dr. M. van den Berg mw. A.T. Maris-de Kleine mw. drs. S.E.M. Scholey-Snoeren mw. A.M.B. Voss drs. W.Chr.F. de Vries
Notulist	mw. J.W. van der Zande-de Roo
Erevoorzitter	prof. dr. J. Douma

Bestuursleden worden geworven op grond van een door het bestuur vastgestelde profielschets. De nevenfuncties van de bestuursleden leidden in 2007 niet tot belangenverstremgeling zoals o.a. bedoeld in artikel 12b van de Statuten. De profielschets, het rooster van aftreden, een overzicht van de (neven)functies van bestuursleden en overige relevante informatie betreffende het bestuur zijn beschikbaar op aanvraag en op www.vbok.nl (VBOK/organisatie).

Vergoeding bestuursleden

Conform artikel 12 van de statuten geldt dat bestuursleden van de VBOK voor hun werkzaamheden geen vergoeding ontvangen. In de praktijk worden slechts gemaakte (reis)kosten vergoed. In 2007 werd een bedrag van 1.232,75 aan ingediende declaraties vergoed.

Samenstelling directie

Tot en met 30 november 2007: mw. A.A. Takke MHA, algemeen directeur. Vanaf 1 december 2007: dhr. J.W. Ravesloot, algemeen directeur a.i.

Toelichting op samenstelling directie

De algemeen directeur, mw. A.A. Takke, heeft per 1 december 2007 haar dienstverband bij de VBOK beëindigd wegens het aanvaarden van een andere werkkring. Op 27 november 2007 is na een receptie voor alle relaties, in de kring van medewerkers en bestuur op informele wijze afscheid van haar genomen. Namens het bestuur heeft de voorzitter, de heer A.P. de Boer waardering uitgesproken voor het werk dat mw. Takke voor de VBOK heeft gedaan en de wijze waarop zij dat heeft gedaan. Een van de meest in het oog springende bijdragen is het strategisch plan dat zij in 2005 heeft opgesteld en de daaruit voortvloeiende werkplannen, die een grote bijdrage hebben geleverd aan de doelgerichtheid van de werkzaamheden van de VBOK.

Het bestuur heeft de heer J.W. Ravesloot als interim-directeur aangesteld. De heer Ravesloot is in het verleden enige tijd als adviseur aan de VBOK verbonden geweest. Hij beschikt over grote leidinggevende ervaring. In november werd gestart met de sollicitatieprocedure voor een nieuwe algemeen directeur. In januari 2008 kon bekend gemaakt worden dat de heer J. van Veelen per 16 april 2008 is aangesteld als algemeen directeur.

Salaris directie

Het salaris van de algemeen directeur is conform de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening en valt binnen de kaders van de VFI-richtlijn Beloning van Directeuren.

In 2007 bedroeg de totale directiebeloning t.b.v. mw. Takke € 76.014,68 inclusief alle sociale lasten en pensioenkosten.

De totale beloning t.b.v. dhr. Ravesloot bedroeg € 3.927.

Een afvaardiging van het bestuur voert jaarlijks een functioneringsgesprek en tweejaarlijks een beoordelingsgesprek met de algemeen directeur.

Samenstelling comité van aanbeveling

Per 31 december 2007 kent het comité van aanbeveling de volgende samenstelling:

ds. A. Bac

ds. O. Bottenbleij

dr. ir. J. van der Graaf

comm. Th. Gulliksen

A.J. van Heusden

rabbijn L.B. van de Kamp

Vonne van der Meer

kardinaal dr. A.J. Simonis

prof. dr. C. Trimp

prof. dr. W.H. Velema

Per 1 januari 2008 is ds. Bac opgevolgd door

ds. J.J. van Ekeveld. Het bestuur is ds. Bac zeer erkentelijk voor de lange periode waarin hij als lid van het comité van aanbeveling verbonden was aan de VBOK.

Samenvatting verantwoordingsverklaring

In haar vergadering van 29 november 2007 heeft het bestuur van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) het geactualiseerde Reglement CBF-keur vastgesteld. Conform dit Reglement is het bestuur van de keurmerkdragende instelling gehouden een verantwoordingsverklaring op te stellen en een samenvatting daarvan op te nemen in het jaarverslag. De volledige verantwoordingsverklaring is beschikbaar op aanvraag en op www.vbok.nl (VBOK/organisatie).

Het werk van de VBOK wordt gedragen door circa 100.000 leden en donateurs. Hun steun is onmisbaar voor de VBOK. Daarom legt de VBOK graag verantwoording af over het gevoerde beleid.

Toezicht op bestuur en uitvoering

Bij de VBOK is sprake van een vrijwilligersbestuur dat het gros van zijn taken heeft gedelegeerd aan een eenhoofdige, titulaire directie, conform de bepalingen van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen. De Algemene Ledenvergadering (ALV) speelt een rol bij het toezicht houden op bestuur en directie. De respectievelijke taken en verantwoordelijkheden rondom besturen, toezicht houden en verantwoorden zijn vastgelegd in de statuten, het huishoudelijk reglement en het bestuurs- en directiereglement. Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af aan de ALV over het gevoerde beleid. Hierbij speelt het jaarverslag met daarin de (verkorte) jaarrekening een belangrijke rol. De directeur en de managers geven leiding aan de medewerkers van de VBOK teneinde het door het bestuur vastgestelde beleid ten uitvoer te brengen. De basis hiervoor wordt gevormd door het jaarplan en de begroting.

Optimale besteding van middelen

De VBOK beseft heel goed dat de middelen die door leden en donateurs ter beschikking zijn gesteld op een zorgvuldige, efficiënte en effectieve wijze moeten worden aangewend ten behoeve van de doelstelling. De VBOK streeft ernaar om de baten uit eigen fondsenwerving effectief en efficiënt te verwerven. De VBOK hanteert een interne norm voor de kosten van het verwerven van baten uit eigen fondsenwerving van maximaal 15% van de baten uit eigen fondsenwerving. De VBOK is erop gericht om zoveel mogelijk van de ter beschikking staande middelen direct aan te wenden ten behoeve van de doelstellingen. Een deel van de middelen wordt indirect aangewend voor de ondersteunende afdelingen. De VBOK heeft zich ten doel gesteld om deze kosten te beperken tot maximaal 35% van de ter beschikking staande middelen.

Optimale relaties met belanghebbenden

De belanghebbenden van de VBOK zijn zeer divers. Conform het strategisch beleidsplan onderscheidt de VBOK op hoofdlijnen de volgende belanghebbenden:

- (Potentiële) Hulpvragers;
- Partners (in de keten);
- Jongeren;
- Intermediairs;
- Leden en donateurs;
- VBOK-ers.

De VBOK tracht op verschillende manieren en met de inzet van een breed en doelgroepgericht pakket aan middelen, het contact met deze belanghebbenden te onderhouden.

Financieel verslag

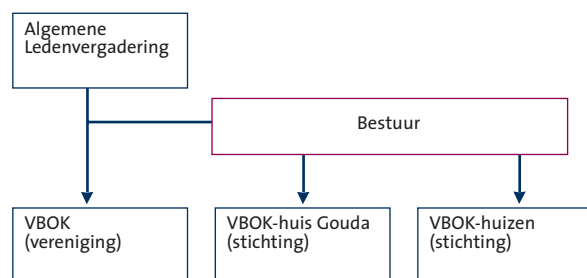
Algemeen

In dit jaarverslag is de verkorte jaarrekening opgenomen welke is ontleend aan de geconsolideerde jaarrekening 2007 waarin de financiële gegevens van de VBOK, Stichting VBOK-huis Gouda en Stichting VBOK-huizen zijn opgenomen. De volledige jaarrekening 2007 is gecontroleerd door Ernst & Young Accountants en voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. De volledige jaarrekening is te downloaden via internet (www.vbok.nl) of wordt op verzoek kosteloos toegestuurd aan geïnteresseerden. Het financieel verslag is opgesteld conform de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ-650) en de voorschriften van het CBF (Centraal Bureau Fondsenwerving).

De jaarrekening 2007 is op 25 maart 2008 door het bestuur vastgesteld en op 24 juni 2008 door de Algemene Ledenvergadering goedgekeurd.

Samenhang tussen VBOK-rechtspersonen

De VBOK bestaat uit de vereniging VBOK, de stichting VBOK-huizen en de stichting VBOK-huis Gouda. Het bestuur en de directie van deze drie rechtspersonen is gelijk. Het kantoor van de vereniging te Amersfoort is het bestuurlijk centrum van de VBOK. Hier vindt o.a. de administratie en de facilitaire ondersteuning plaats.

CBF-keurmerk

Het CBF is een onafhankelijke stichting die toezicht houdt op de inzameling van geld voor goede doelen. Fondsenwervende instellingen die voldoen aan de strenge eisen van het CBF ontvangen het CBF-keurmerk. Inmiddels heeft de VBOK dit keurmerk alweer 10 jaar (sinds 1 januari 1998).

In 2007 heeft de VBOK de 5-jaarlijkse hertoetsing door het CBF glansrijk doorstaan. Dit betekent dat de VBOK ook in de komende jaren dit kwaliteitszegel mag blijven gebruiken en dat de gever erop kan vertrouwen dat de VBOK verantwoord met de ontvangen giften omgaat. Meer informatie over het CBF kunt u vinden op www.cbf.nl.

Kwaliteit van de organisatie

De VBOK heeft haar organisatie zoveel mogelijk ingericht in overeenstemming met de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen (Code Wijffels). Eind 2007 heeft de VBOK haar bijdrage geleverd aan het pilotproject Intercollegiale Toetsing van de VFI (Vereniging van Fondsenwervende Instellingen). In samenwerking met PWC Accountants hebben enkele (door de VFI uitgenodigde) Fondsenwervende Instellingen elkaar getoetst op de mate waarin de Code Goed Bestuur is toegepast in de organisatie. De uitkomsten hiervan geven aan dat de VBOK voor een belangrijk deel voldoet aan de Code Goed Bestuur. De verbeterpunten die werden gesignaleerd worden door de VBOK gebruikt om de kwaliteit van de organisatie nog verder te verhogen.

Daarnaast wordt de kwaliteit van de organisatie gewaarborgd door het behouden en aantrekken van gekwalificeerde medewerkers. De kennis wordt op peil gehouden of verbreed door het volgen van relevante cursussen. De hulpverleners zijn aangesloten en geregistreerd bij hun beroepsgroep.

Analyse financiële resultaten 2007

Financieel gezien was 2007 opnieuw een spannend jaar voor de VBOK. Uiteindelijk kon het jaar worden afgesloten met een positief saldo van € 27.114. In de volgende paragrafen zullen enkele ontwikkelingen worden toegelicht.

Fondsenwerving

De baten uit eigen fondsenwerving waren in 2007 € 56.418 lager dan begroot (realisatie € 1.717.805 – begroting € 1.774.223). Dit wordt o.a. veroorzaakt doordat de opbrengsten uit contributies teruglopen (realisatie € 1.153.709 – begroting € 1.188.500) en doordat de opbrengst van de mei-actie lager was dan in voorgaande jaren (realisatie € 142.576 – begroting € 170.000).

De kosten voor fondsenwerving bleven beperkt tot € 146.869 (begroting € 220.788). Dit is 8,5% van de baten uit eigen fondsenwerving (ter vergelijking: op basis van de criteria van het CBF-keurmerk is 25% toegestaan). Uiteindelijk zijn de netto baten uit eigen fondsenwerving in 2007 € 17.501 hoger uitgekomen dan begroot (realisatie € 1.570.936 – begroting € 1.553.435).

Verkoop artikelen

Met name in het eerste halfjaar had de VBOK te kampen met ziekte van medewerkers van de afdeling Voorlichting. Hierdoor bleef het resultaat op de verkoop van artikelen sterk achter bij de begroting. Dankzij het aantrekken van nieuwe medewerkers is er in het tweede halfjaar een eindsprint gemaakt waardoor het tekort uiteindelijk beperkt is tot –€ 41.607 (begroot € 33.140).

Overige baten

Ook in 2007 ontving het VBOK-huis Gouda geen subsidie van de gemeente Gouda. Dit is de belangrijkste verklaring voor het achterblijven van de realisatie van de baten uit subsidies van overheden ten opzichte van de begroting (realisatie € 249.065 – begroting € 356.000). Deels werd dit echter gecompenseerd doordat de inkomsten uit AWBZ en de bijdragen van Jeugdzorg hoger uitkwamen dan begroot (realisatie € 210.164 – begroting € 170.000). Ook werd meer rente ontvangen dan begroot (realisatie € 21.156 – begroting € 5.000). Uiteindelijk is het resultaat uit de overige baten € 40.127 lager dan begroot (realisatie € 510.873 – begroting € 551.000).

Besteding aan de doelstelling Voorlichting

De bestedingen aan de doelstelling Voorlichting zijn lager dan begroot. Dit komt met name door het feit dat de

opbrengst van de actie van het LCJ in 2007 nog niet volledig is besteed. Het niet besteedde deel (€ 33.393) van de opbrengst is toegevoegd in het bestemmingsfonds 'Voorlichtingsfilm' en zal naar verwachting in 2008 worden besteed.

Besteding aan de doelstelling Hulpverlening

De bestedingen aan de doelstelling Hulpverlening zijn lager dan begroot. Dit wordt o.a. veroorzaakt door het feit dat in 2007 is besloten om, net als in 2006, af te zien van het Wachtkamer Informatie Systeem.

Doordat de kosten van stations- en straatreclame vanaf 2007 worden verantwoord in het jaar waarin de stations- en straatreclame is ingezet, zijn deze kosten hoger dan begroot (realisatie € 108.698 – begroting € 75.000).

Verdeling uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten worden toegerekend op basis van de brutoloonkosten van de medewerkers welke op basis van de geschatte werkelijke directe tijdsbesteding aan de kostenplaatsen kunnen worden toegerekend (zie tabel hieronder).

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid van de VBOK is in 2007 heroverwogen en als gevolg daarvan aangescherpt. Besloten is dat bij het beheer van de geldelijke middelen de hoofdsom in stand dient te blijven. Dit betekent dat het beleggen in aandelen en opties niet is toegestaan. Het vastleggen van geldelijke middelen in deposito's of staatsobligaties is wel toegestaan. Per balansdatum heeft de VBOK een deel van haar vermogen (€ 107.013) vastgelegd in effecten welke niet (volledig) voldoen aan de eisen van het nieuwe beleggingsbeleid. In 2008 zullen deze effecten worden afgestoten.

Verdeling uitvoeringskosten in €

	<i>Fondsenwerving</i>	<i>Verkoop artikelen</i>	<i>Voorlichting</i>	<i>Hulpverlening</i>	<i>Totaal</i>
	4,2%	10,1%	33,7%	52,0%	100,0%
Personeelskosten	67.150	160.912	536.815	827.167	1.592.044
Huisvestingskosten	7.429	17.803	59.391	91.515	176.138
Organisatiekosten	8.104	19.421	64.789	99.832	192.146
Totaal	82.684	198.135	660.995	1.018.514	1.960.328

Geconsolideerde balans per 31 december in €

<i>ACTIVA</i>	2007	2006
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsmiddelen	30.810	35.559
Beleggingen		
Effecten	107.013	111.990
Vlottende activa		
Vorraden		
Bedrijfsvoorraden	82.080	97.046
Vorderingen	65.838	104.370
Liquide middelen	1.066.436	994.071
Totaal activa	1.352.177	1.343.036
<i>PASSIVA</i>	2007	2006
Eigen vermogen		
Vrij besteedbaar vermogen		
Continuïteitsreserve	195.000	130.000
Bestemmingsreserve door bestuur bepaald	105.433	82.809
Overige vrij besteedbaar vermogen	227.797	259.254
	528.230	472.063
Vastgelegd vermogen		
Risicoreserve subsidie Ministerie VWS	–	19.785
Bestemmingsfondsen	57.960	47.513
Fonds activa bedrijfsvoering	112.890	132.605
	170.850	199.903
Totaal eigen vermogen	699.080	671.966
Kortlopende schulden	653.097	671.070
Totaal passiva	1.352.177	1.343.036

Geconsolideerde staat van baten en lasten in €

FONDSENWERVING

	Resultaat 2007	Begroting 2007	Resultaat 2006
Baten uit eigen fondsenwerving			
Collecten	-	-	12.356
Mailingacties	142.576	170.000	246.337
Contributie	1.153.709	1.188.500	1.178.203
Donaties, giften en schenkingen	375.696	398.723	276.931
Nalatenschappen	45.824	PM	188.527
Overige baten	-	17.000	6.595
	<u>1.717.805</u>	<u>1.774.223</u>	<u>1.908.949</u>
Kosten eigen fondsenwerving			
(In)directe verwervingskosten	-64.185	-54.500	-40.838
Uitvoeringskosten eigen organisatie	-82.684	-166.288	-66.327
	<u>-146.869</u>	<u>-220.788</u>	<u>-107.165</u>
(in % van baten uit eigen fondsenwerving)	8,5%	12,4%	5,6%
Netto baten	1.570.936	1.553.435	1.801.784
Verkoop artikelen			
Netto-omzet	287.901	-	170.760
Kostprijs	-131.373	-	-103.017
	<u>156.528</u>	<u>241.000</u>	<u>67.743</u>
Brutowinst	156.528	241.000	67.743
Uitvoeringskosten	-198.135	-207.860	-214.970
	<u>-41.607</u>	<u>33.140</u>	<u>-147.227</u>
Totaal eigen fondsenwerving	1.529.329	1.586.575	1.654.557
Overige baten			
Subsidies overheden en anderen	249.065	356.000	247.403
Bijdragen AWBZ en Jeugdzorg	210.164	170.000	214.755
Bijdragen cliënten	30.837	20.000	25.480
Resultaat beleggingen	- 349	-	9.613
Rente	21.156	5.000	13.940
Overige baten en lasten	-	-	5.476
	<u>510.873</u>	<u>551.000</u>	<u>516.667</u>
Totaal beschikbaar voor de doelstelling	2.040.202	2.137.575	2.171.224

BESTEDINGEN

	<i>Resultaat 2007</i>	<i>Begroting 2007</i>	<i>Resultaat 2006</i>
Voorlichting			
Eigen activiteiten	95.038	156.000	147.673
Uitvoeringskosten eigen organisatie	660.995	561.223	596.306
	<hr/> 756.033	<hr/> 717.223	<hr/> 743.979
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Hulpverlening			
Eigen activiteiten	238.541	267.120	204.513
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.018.514	1.143.232	1.034.409
	<hr/> 1.257.055	<hr/> 1.410.352	<hr/> 1.238.922
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal besteed aan de doelstelling	2.013.088	2.127.575	1.982.901
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Overschot	27.114	10.000	188.323
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Het overschot is toegevoegd/onttrokken aan			
Continuïteitsreserve	65.000		130.000
Bestemmingsreserve door bestuur bepaald	22.624		39.191
Overige vrij besteedbaar vermogen	-31.457		75.947
Risicoreserve subsidie Ministerie VWS	-19.785		-4.559
Bestemmingsfonds Stationsreclame III	-		-1.631
Bestemmingsfonds Stationsreclame IV	-		-4.118
Bestemmingsfonds Opvanghuis Gouda	-		-4.583
Bestemmingsfonds Automatisering	-22.624		-39.191
Bestemmingsfonds Project 'Moeder-Kind hechting'	-15.322		15.322
Bestemmingsfonds Hulppost Almere	15.000		-
Bestemmingsfonds Voorlichtingsfilm	33.393		-
Fonds activa bedrijfsvoering	-19.715		-18.055
	<hr/> 27.114	<hr/>	<hr/> 188.323
	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Uitsplitsing eigen vermogen per rechtspersoon in €

	VBOK	VBOK-huis Gouda	VBOK-huizen	Totaal
Vrij besteedbaar vermogen				
Continuïteitsreserve	195.000	-	-	195.000
Bestemmingsreserve Automatisering	105.433	-	-	105.433
Overig vrij besteedbaar vermogen	1.247	-69.898	296.448	227.797
	-----	-----	-----	-----
	301.680	- 69.898	296.448	528.230
Vastgelegd vermogen				
Risicoreserve Ministerie VWS	-	-	-	-
Bestemmingsfonds Automatisering	9.567	-	-	9.567
Bestemmingsfonds Project 'Hulppost Almere'	15.000	-	-	15.000
Bestemmingsfonds Project 'Voorlichtingsfilm'	33.393	-	-	33.393
Fonds activa bedrijfsvoering	107.658	5.232	-	112.890
	-----	-----	-----	-----
	165.618	5.232	-	170.850
	-----	-----	-----	-----
	467.298	-64.666	296.448	699.080

Verwachtingen voor de toekomst

Vereniging VBOK

Uitgaande van de baten uit eigen fondsenwerving over 2007 (exclusief de baten uit nalatenschappen) verwacht de VBOK een stabilisatie van de inkomsten uit eigen fondsenwerving.

Stichting VBOK-huizen

Het vermogen van deze stichting is nog niet toereikend voor het opstarten van een tweede opvanghuis. Een deel van het vermogen wordt aangewend om de tekorten van het VBOK-huis te Gouda te financieren.

Stichting VBOK-huis Gouda

De baten uit de AWBZ zullen naar verwachting afnemen. Deze afname wordt mogelijk (deels) gecompenseerd met baten uit de WMO. Tot op heden zijn er nog veel onduidelijkheden hieromtrent waardoor onzeker is welke effecten dit heeft voor de stichting VBOK-huis Gouda.

(Meerjaren)begroting 2008-2009 gebaseerd op de herziene Richtlijn 650 in €

In Nederland worden jaarrekeningen ingericht overeenkomstig de bepalingen welke de Raad voor de Jaarverslaggeving heeft opgesteld en vastgelegd in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Fondsenwervende Instellingen zijn verplicht om hun jaarrekening in te richten conform de bepalingen van Richtlijn 650. Recent is deze Richtlijn 650 geheel geactualiseerd. Deze herziene Richtlijn 650

is vanaf 1 januari 2008 van kracht. Dit leidt ertoe dat de inrichting van de jaarrekening 2008 zal afwijken van de inrichting van de jaarrekening 2007. Om het effect van deze wijziging zo helder mogelijk te presenteren, is in dit hoofdstuk het resultaat 2007 en de begrotingen 2007-2009 opgenomen welke zijn opgesteld overeenkomstig de herziene Richtlijn 650.

	Begroting 2007	Resultaat 2007	Begroting 2008	Begroting 2009
BATEN				
Baten uit eigen fondsenwerving	1.998.723	1.878.226	1.984.000	2.028.200
Subsidies overheden	356.000	249.065	327.785	332.735
Baten uit beleggingen	5.000	20.990	5.000	5.100
Overige baten	190.000	241.001	200.000	206.120
Som der baten	2.549.723	2.389.281	2.516.785	2.572.155
LASTEN				
Besteed aan de doelstelling				
Voorlichting	651.167	561.021	578.210	592.733
Hulpverlening	1.152.998	1.100.992	1.144.667	1.166.344
	1.804.165	1.662.013	1.722.877	1.759.077
Werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving	256.608	258.390	310.972	318.681
Kosten van beleggingen	-	180	-	-
	256.608	258.570	310.972	318.681
Beheer en administratie				
Kosten Beheer en administratie	478.950	441.585	460.380	471.922
Som der lasten	2.539.723	2.362.168	2.494.229	2.549.680
Resultaat	10.000	27.114	22.556	22.475

Toelichting (meerjaren)begroting

	<i>Begroting 2007</i>	<i>Resultaat 2007</i>	<i>Begroting 2008</i>	<i>Begroting 2009</i>
Voorlichting	25,5%	23,5%	23,0%	23,0%
Hulpverlening	45,2%	46,1%	45,5%	45,3%
Beheer en administratie	18,8%	18,5%	18,3%	18,3%
Kosten fondsenwerving				
in % van baten uit eigen fondsenwerving	12,8%	13,8%	15,7%	15,7%

Accountantsverklaring

Ernst & Young Accountants

Opdracht

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen geconsolideerde balans per 31 december 2007 en geconsolideerde staat van baten en lasten over 2007 van de Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind te Amersfoort gecontroleerd. Deze geconsolideerde balans per 31 december 2007 en geconsolideerde staat van baten en lasten over 2007 zijn ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2007 van de Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind. Bij die jaarrekening hebben wij op 25 maart 2008 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de geconsolideerde balans per 31 december 2007 en geconsolideerde staat van baten en lasten over 2007 van de Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind te Amersfoort in overeenstemming zijn met de jaarrekening 2007, waaraan deze zijn ontleend.

Het jaarverslag is opgesteld conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen.

Voor een volledig inzicht in de financiële positie en de resultaten van de Vereniging en de reikwijdte van onze controle dient de geconsolideerde balans per 31 december 2007 en de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2007 te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening waaraan deze zijn ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 25 maart 2008 verstrekte goedkeurende accountantsverklaring.

's-Hertogenbosch, 25 maart 2008

Contactgegevens

Landelijk Dienstencentrum VBOK

Postadres	Postbus 559, 3800 AN Amersfoort
Bezoekadres	Arnhemseweg 23, 3811 NN Amersfoort
Telefoon algemeen	033-460 50 70
Hulplijn	0900-202 10 88 (24 uur, € 0,05/min.)
Fax	033-461 59 01
E-mailadres	info@vbok.nl
Postbank	2585780, t.n.v. VBOK, Amersfoort
Internet	www.vbok.nl

Regionale hulpposten

De VBOK heeft in de volgende steden hulpposten:

Amsterdam, 's-Gravenhage, Dordrecht, Eindhoven, Goes, Groningen, Maastricht, Rotterdam en Zwolle.

De hulpposten zijn bereikbaar via de hulplijn:

0900-202 10 88 (24 uur, € 0,05/min.)

Stichting VBOK-huis Gouda

Postadres	Postbus 3084, 2800 CD Gouda
Telefoon	0900-202 10 88 (24 uur, € 0,05/min.)
E-mail	hulpverlening@vbok.nl
Bank	30.22.86.357, t.n.v. VBOK-huis, Gouda